

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«СТРАХОВА КОМПАНІЯ «УНІВЕРСАЛЬНА»**

**Фінансова звітність відповідно до
Міжнародних стандартів
фінансової звітності
та звіт незалежного аудитора**

31 грудня 2021 року

ЗМІСТ

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Звіт про фінансовий стан.....	3
Звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід	4
Звіт про зміни капіталу	5
Звіт про рух грошових коштів	6

Примітки до фінансової звітності

1. Компанія та її діяльність	7
2. Економічні умови, в яких працює Компанія	8
3. Основні принципи облікової політики	10
4. Основні облікові оцінки та судження при застосуванні облікової політики	23
5. Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій	26
6. Нові положення бухгалтерського обліку.....	26
7. Грошові кошти та їх еквіваленти	26
8. Депозити в банках	29
9. Інвестиції у боргові цінні папери	30
10. Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховую діяльністю	30
11. Інвестиційна нерухомість	32
12. Обладнання та інші основні засоби	33
13. Нематеріальні активи	34
14. Інші активи	34
15. Поточне зобов'язання з податку на прибуток та податок на дохід за договорами страхування	34
16. Суми, що підлягають сплаті перестраховикам	34
17. Суми, що підлягають сплаті страховим агентам та власникам страхових полісів	35
18. Зобов'язання з оренди	35
19. Забезпечення та інші зобов'язання	36
20. Страхові резерви та частка перестраховика у страхових резервах	37
21. Зареєстрований капітал	39
22. Аналіз страхових премій, виплат та витрат	41
23. Аквізиційні витрати	43
24. Інвестиційні доходи та інвестиційні витрати	43
25. Адміністративні та інші операційні витрати	43
26. Витрати з податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування	44
27. Управління фінансовими та страховими ризиками	45
28. Управління капіталом	50
29. Умовні та інші зобов'язання	50
30. Справедлива вартість фінансових інструментів	51
31. Представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки	53
32. Операції з пов'язаними сторонами	53
33. Події після закінчення звітного періоду	54

Звіт незалежного аудитора

Акціонерам та управлінському персоналу ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА “СТРАХОВА КОМПАНІЯ “УНІВЕРСАЛЬНА”

Звіт про аудит фінансової звітності

Наша думка

На нашу думку, фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА “СТРАХОВА КОМПАНІЯ “УНІВЕРСАЛЬНА” (далі – Компанія) станом на 31 грудня 2021 року та фінансові результати та рух грошових коштів Компанії за рік, що закінчився на вказану дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) і відповідає, в усіх суттєвих аспектах, вимогам Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” щодо фінансової звітності.

Наш звіт аудитора відповідає нашему додатковому звіту для Наглядової Ради від 9 червня 2022 року.

Предмет аудиту

Фінансова звітність Компанії включає:

- звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2021 року;
- звіт про фінансові результати та сукупний дохід за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про зміни в капіталі за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився на вказану дату; та
- примітки до фінансової звітності, які включають опис основних принципів облікової політики та іншу пояснювальну інформацію.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Наша відповідальність відповідно до цих стандартів описана далі у розділі “Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності” нашого звіту.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Незалежність

Ми є незалежними по відношенню до Компанії відповідно до Міжнародного кодексу етики для професійних бухгалтерів (у тому числі Міжнародних стандартів незалежності) Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичних вимог Закону України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”, які стосуються нашого аудиту фінансової звітності в Україні. Ми виконали наші інші етичні обов’язки відповідно до цих вимог і Кодексу РМСЕБ.

Відповідно до всієї наявної у нас інформації, ми заявляємо, що послуги, які ми надавали Компанії, відповідають застосованому законодавству і нормативно-правовим актам України, і що ми не надавали неаудиторських послуг, які заборонені частиною 4 статті 6 Закону України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”.

Суттєва невизначеність, пов'язана з подальшою безперервною діяльністю

Ми звертаємо увагу на Примітки 4 та 33 у фінансовій звітності, в яких описано, що з 24 лютого 2022 року на діяльність Компанії має значний вплив вторгнення Російської Федерації в Україну та воєнні дії, що тривають, і невизначеність подальшого розвитку подій, включаючи інтенсивність або потенційні строки припинення цих дій. Як зазначено у Примітці 4, ці події та умови разом з іншими питаннями, описаними у Примітках 4 та 33, свідчать про існування суттєвої невизначеності, яка може викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати подальшу безперервну діяльність. Наша думка не є модифікованою щодо цього питання.

Пояснювальний параграф

Відповідно до законодавства, що діяло на дату складання цього аудиторського звіту, фінансова звітність Компанії повинна бути підготовлена на основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ в єдиному електронному форматі (iXBRL). Як описано у Примітці 3 до фінансової звітності, станом на дату цього звіту аудитора управлінський персонал Компанії ще не підготував звіт у форматі iXBRL через обставини, описані в Примітці 3, і планує підготувати та подати звіт у форматі iXBRL протягом 2022 року. Наша думка не є модифікованою щодо цього питання.

Наш підхід до аудиту

Короткий огляд

Суттєвість	Суттєвість на рівні Компанії в цілому: 11 470 тисяч гривень, що складає 1% від загальної суми зароблених страхових премій
Ключове питання аудиту	Оцінка резервів на покриття збитків

У процесі планування аудиту ми визначили суттєвість та оцінили ризики суттєвого викривлення фінансової звітності. Зокрема, ми проаналізували, в яких областях управлінський персонал сформував суб'єктивні судження, наприклад, щодо суттєвих бухгалтерських оцінок, що включало застосування припущень і розгляд майбутніх подій, з якими внаслідок їх характеру пов'язана невизначеність. Як і в усіх наших аудитах, ми також розглянули ризик обходу механізмів внутрішнього контролю управлінським персоналом, у тому числі, серед іншого, оцінку наявності ознак необ'єктивності управлінського персоналу, яка створює ризик суттєвого викривлення внаслідок шахрайства.

Ми визначили обсяг аудиту таким чином, щоб ми мали змогу виконати роботу у достатньому обсязі для отримання підстав для висловлення нашої думки про фінансову звітність у цілому з урахуванням структури Компанії, облікових процесів та механізмів контролю, які використовує Компанія, а також з урахуванням специфіки галузі, в якій Компанія здійснює свою діяльність.

Суттєвість

Визначення обсягу нашого аудиту зазнало впливу застосування нами суттєвості. Аудит призначений для отримання обґрунтованої впевненості у тому, що фінансова звітність не містить суттєвих викривлень. Викривлення можуть виникати внаслідок шахрайства або помилки. Вони вважаються суттєвими, якщо можна обґрунтовано очікувати, що окремо чи в сукупності вони вплинуть на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виходячи з нашого професійного судження, ми встановили певні кількісні порогові значення для суттєвості, у тому числі для суттєвості на рівні фінансової звітності Компанії в цілому, як показано нижче у таблиці. За допомогою цих значень і з урахуванням якісних факторів ми визначили обсяг нашого аудиту, а також характер, строки проведення та обсяг наших аудиторських процедур і оцінили вплив викривлень, за їх наявності (взятих окремо та в сукупності), на фінансову звітність у цілому.

Суттєвість на рівні Компанії в цілому	11 470 тисяч гривень
Як ми її визначили	1% від загальної суми зароблених страхових премій
Обґрунтування застосованого рівня суттєвості	Ми прийняли рішення встановити рівень суттєвості на основі зароблених страхових премій, які, на нашу думку, є базовим показником, на основі якого користувачі, як правило, оцінюють результати діяльності Компанії, з точки зору як ринкової частки, так і клієнтської бази. Ми прийняли рішення використати 1% на основі нашого професійного судження, зауваживши, що він відповідає загальноприйнятим кількісним пороговим значенням суттєвості за цим базовим показником.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту - це питання, які, на нашу професійну думку, мали найбільше значення для нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання були розглянуті у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні нашої думки про цю звітність, і ми не висловлюємо окремої думки з цих питань. Крім питання, описаного у розділі "Суттєва невизначеність, пов'язана з подальшою безперервною діяльністю", ми визначили питання, яке описано нижче, ключовим питанням аудиту, про яке слід повідомити у нашому звіті.

Ключове питання аудиту	Які аудиторські процедури були виконані стосовно ключового питання аудиту
<p>Оцінка резервів на покриття збитків</p> <p>Ми зосередили увагу на цій області, оскільки розрахунок резервів на покриття збитків вимагає від управлінського персоналу прийняття дискреційних рішень та формування оцінок і припущень. Резерви на покриття збитків являють собою оціночні розрахунки майбутніх виплат за заявленими і не заявленими вимогами про відшкодування збитків і пов'язаних із ними витрат на певну дату. Компанія застосовує комплекс актуарних методологій та методів для оцінки цих резервів.</p> <p>Станом на 31 грудня 2021 року Компанія відобразила у звітності резерви на покриття збитків у сумі 159,790 тисяч гривень.</p> <p>Облікова політика та пояснення щодо використання оцінок і застосованих припущень викладені у Примітці 3 "Стислий виклад принципів облікової політики" в розділі "Резерви на покриття збитків" та у Примітці 4 "Важливі оцінки і професійні судження при застосуванні облікової політики". Додаткові розкриття інформації щодо статей фінансової звітності також наведені у Примітці 20 "Страхові резерви та частка перестраховика у страхових резервах". Розкриття інформації про ризики, включаючи аналіз залежності резервів на покриття збитків від використаних</p>	<p>Нижче описаний наш підхід до аудиту ризику, пов'язаного з оцінкою резервів на покриття збитків:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ми оцінили відповідність методології, використаної Компанією, існуючим стандартам бухгалтерського обліку та провели оцінку послідовності застосування методів оцінки. Ми виконали тестування достовірності та цілісності базових даних на вибірковій основі, узгодивши їх до первинних документів. Ми виконали процедури (у тому числі моніторинг динаміки коефіцієнтів розвитку збитковості) для аналізу суттєвих змін, які мали місце протягом звітного періоду. Ми оцінили результати бухгалтерських оцінок, сформованих минулого року, для оцінки коректності методу, використаного управлінським персоналом для розрахунку цих оцінок. Ми залучили нашого експерта з актуарних питань до процедур аудиту для перевірки моделей та використаних припущень. Ми оцінили точність розрахунків та обґрунтованість ключових припущень і параметрів, визначених Компанією, з урахуванням чинних нормативних актів, існуючої ринкової практики та економічного та фінансового контексту Компанії. Наш актуарний експерт провів незалежну оцінку рівня резерву збитків понесених,

припущені, подане у Примітці 27 “Управління фінансовими та страховими ризиками” в розділі “Страховий ризик”.

але ще не заявлених (IBNR), для значних напрямів бізнесу.

- Ми провели незалежну оцінку достатності резервів на покриття збитків за видами страхової діяльності шляхом порівняння оціночного резерву на покриття збитків із фактичними страховими виплатами та страховими вимогами, заявленими у наступному періоді після звітної дати (run-off тест).
- Ми виконали свій власний тест адекватності зобов'язань, який є ключовим тестом, що проводиться для перевірки адекватності страхових зобов'язань у порівнянні з очікуваними майбутніми договірними зобов'язаннями, і порівняли наші результати з результатами Компанії.

Інша інформація, включаючи звіт про управління

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація включає звіт про управління, річну інформацію емітента цінних паперів, включаючи звіт про корпоративне управління, і фінансову інформацію Компанії станом на 31 грудня 2021 року та за рік, що закінчився на вказану дату, підготовлену відповідно до вимог наказу Міністерства фінансів України “Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” від 7 лютого 2013 року із змінами та доповненнями (але не включає фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо цієї фінансової звітності), які ми отримали до дати випуску цього звіту аудитора.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію, включаючи звіт про управління.

У зв'язку з проведенням нами аудиту фінансової звітності наш обов'язок полягає в ознайомленні із зазначеною вище інформацією та у розгляді питання про те, чи наявні суттєві невідповідності між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, одержаними в ході аудиту, та чи не містить інша інформація інших можливих суттєвих викривлень.

На нашу думку, за результатами проведеної нами роботи у ході аудиту інформація, наведена в звіті про управління за фінансовий рік, за який підготовлена фінансова звітність, відповідає фінансовій звітності.

Крім того, виходячи з нашого знання та розуміння суб'єкта господарювання та його середовища, отриманих у ході аудиту, ми зобов'язані повідомляти про факт виявлення суттєвих викривлень у звіті про управління та іншій інформації, які ми отримали до дати цього аудиторського звіту. Ми не маємо що повідомити у цьому зв'язку.

Відповідальність управлінського персоналу та Наглядової Ради за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” щодо фінансової звітності, а також за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність, за розкриття у відповідних випадках відомостей, що стосуються безперервної діяльності, та за складання звітності на основі припущення про подальшу безперервну діяльність, крім випадків, коли управлінський персонал має намір ліквідувати Компанію або

припинити її діяльність, або коли в нього відсутня жодна реальна альтернатива, крім ліквідації або припинення діяльності.

Наглядова рада несе відповідальність за нагляд за процесом підготовки фінансової звітності Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Наша мета полягає в отриманні обґрунтованої впевненості у тому, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки, та у випуску аудиторського звіту, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, але не є гарантією того, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявляє суттєві викривлення за їх наявності.

Викривлення можуть виникати внаслідок шахрайства або помилки і вважаються суттєвими, якщо можна обґрунтовано очікувати, що окрім чи в сукупності вони вплинуть на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї фінансової звітності.

У ході аудиту, що проводиться відповідно до МСА, ми застосовуємо професійне судження та зберігаємо професійний скептицизм протягом всього аудиту. Крім того, ми виконуємо наступне:

- виявляємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки; розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики; отримуємо аудиторські докази, які є належними та достатніми і надають підстави для висловлення нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті шахрайства є вищим, ніж ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті помилки, оскільки шахрайські дії можуть включати змову, підробку, навмисний пропуск, викривлене подання інформації та дії в обхід системи внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння системи внутрішнього контролю, що стосується аудиту, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Компанії;
- оцінюємо належний характер застосованої облікової політики та обґрунтованість бухгалтерських оцінок і відповідного розкриття інформації, підготовленої управлінським персоналом;
- робимо висновок про правомірність застосування управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності та на основі отриманих аудиторських доказів - висновок про наявність суттєвої невизначеності у зв'язку з подіями або умовами, які можуть викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми дійшли висновку про наявність суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу у нашому аудиторському звіті до відповідного розкриття інформації у фінансовій звітності або, якщо таке розкриття є неналежним, модифікувати нашу думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Проте майбутні події або умови можуть привести до того, що Компанія втратить здатність продовжувати свою діяльність на безперервній основі;
- проводимо оцінку подання фінансової звітності в цілому, її структури та змісту, включаючи розкриття інформації, а також того, чи розкриває фінансова звітність операції та події, покладені в її основу, так, щоб було забезпечено їхнє достовірне подання.

Ми здійснююмо інформаційну взаємодію з особами, відповідальними за корпоративне управління, повідомляючи їм, серед іншого, про запланований обсяг та строки аудиту, а також про суттєві зауваження за результатами аудиту, у тому числі про значні недоліки системи внутрішнього контролю, які ми виявляємо у ході аудиту.

Крім того, ми надаємо особам, відповідальним за корпоративне управління, заяву про те, що ми дотрималися усіх відповідних етичних вимог до незалежності, та поінформували цих осіб про всі взаємовідносини та інші питання, які можна обґрунтовано вважати такими, що мають вплив на незалежність аудитора, і, якщо потрібно, – про заходи вжиті для усунення загроз, або застосовані застережні заходи.

Із тих питань, про які ми повідомили осіб, відповідальних за корпоративне управління, ми визначаємо питання, які були найбільш значущими для аудиту фінансової звітності за поточний період і, відповідно, є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання у нашому аудиторському звіті, крім випадків, коли оприлюднення інформації про ці питання заборонене законом чи нормативними актами, або коли у надзвичайно рідкісних випадках ми доходимо висновку про те, що інформація про будь-яке питання не повинна бути повідомлена у нашему звіті, оскільки можливо обґрунтовано передбачити, що негативні наслідки повідомлення такої інформації перевищать суспільно значиму користь від її повідомлення.

Звіт про інші правові та регуляторні вимоги

Додаткова інформація, що подається відповідно до Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку №555 від 22 липня 2021 року

Аудит фінансової звітності ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА “СТРАХОВА КОМПАНІЯ “УНІВЕРСАЛЬНА” було проведено відповідно до договору б/н від 29 листопада 2021 року в період з 29 листопада 2021 року до дати цього звіту. Компанія є підприємством, що становить суспільний інтерес, відповідно до Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність”. Компанія є учасником небанківської фінансової групи “FAIRFAX”.

Інформація про кінцевого бенефіціарного власника та структуру власності

На нашу думку, інформація про кінцевих бенефіціарних власників і структуру власності Компанії, наведена у розділі “Корпоративне управління” звіту про управління, розкрита відповідно до вимог “Положення про форму та зміст структури власності”, затвердженого наказом Міністерства фінансів №163 від 19 березня 2021 року.

Інформація про материнські та дочірні компанії Компанії

Безпосередня материнська компанія:

- ТОВ “ЕФ.-ЕФ.-ЕЙЧ. ЮКРЕЙН ХОЛДІНГЗ”, Україна

Проміжна материнська компанія:

- FFHL Group Ltd. (ЕфЕфЕйчЕль Груп Лтд.), Канада.

Кінцева материнська компанія:

- Fairfax Financial Holdings Limited (Ферфакс Файненшл Холдінгз Лімітед), Канада

У Компанії немає дочірніх компаній.

Звітування щодо звіту про управління

Як зазначено в розділі “Інша інформація, включаючи звіт про управління” нашого аудиторського звіту, за результатами проведеної нами роботи у ході аудиту, на нашу думку, інформація, наведена в звіті про управління за фінансовий рік, за який підготовлена фінансова звітність, відповідає фінансовій звітності, і ми не маємо нічого повідомити щодо виявлення суттєвих викривлень.

Підсумки перевірки ревізора

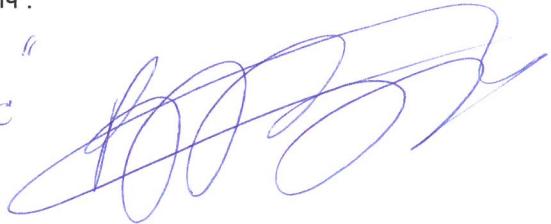
Результати перевірки ревізійної комісії не наведені, оскільки Компанія не має ревізійної комісії.

Призначення аудитора

Ми вперше були призначенні аудиторами Компанії для обов'язкового аудиту рішенням Наглядової Ради 5 листопада 2020 року. Наше призначення поновлювалося щороку рішенням Наглядової Ради Компанії протягом загального періоду безперервного призначення аудиторами, який складає 2 роки.

Ключовий партнер з аудиту, відповідальний за завдання з аудиту, за результатами якого випущено цей звіт незалежного аудитора, - Вишневський Віктор Анатолійович .

ТОВ „ПрайсвотерхаусКуперс Ешуренс“

ТОВ “ПрайсвотерхаусКуперс Ешуренс“
Ідентифікаційний код 38453894
Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів
аудиторської діяльності 4544

Вишневський Віктор Анатолійович
Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів
аудиторської діяльності 101817

м. Київ, Україна

9 червня 2022 року

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»

Акціонерам ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА “СТРАХОВА КОМПАНІЯ
“УНІВЕРСАЛЬНА”:

1. Ми підготували фінансову звітність станом на 31 грудня 2021 року та за 2021 фінансовий рік, яка подає об'єктивно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА “СТРАХОВА КОМПАНІЯ “УНІВЕРСАЛЬНА” (надалі – “Компанія”) станом на 31 грудня 2021 року та результати його діяльності за 2021 фінансовий рік відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (надалі – “МСФЗ”).
2. Керівництво Компанії несе відповідальність за те, щоб бухгалтерський облік, який ведеться в Компанії, розкривав з достатнім рівнем точності фінансовий стан Компанії та забезпечував відповідність її фінансової звітності МСФЗ та українському законодавству. Керівництво Компанії також несе загальну відповідальність за вжиття всіх можливих заходів, які забезпечать збереження активів Компанії і попередження та виявлення випадків зловживань та інших порушень.
3. Керівництво вважає, що в процесі підготовки фінансової звітності, поданої нижче, Компанія застосовувала належну облікову політику, наведену в Примітці 3, її застосування було послідовним і підтверджувалося обґрунтованими та виваженими припущеннями та розрахунками. Також було дотримано всіх відповідних МСФЗ.
4. Фінансова звітність затверджується керівництвом Компанії.

9 червня 2022 року

Музичко О.В.
Голова правління

Галицька Н.В.
Головний бухгалтер

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Звіт про фінансовий стан

	Прим.	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
<u>У тисячах українських гривень</u>			
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	7	94,526	73,962
Депозити в банках	8	495,823	456,427
Інвестиції у боргові цінні папери	9	103,808	65,741
Фінансові активи, доступні для продажу		715	715
Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховою діяльністю	10	243,426	194,709
Частка перестраховиків у резерві незароблених премій	20	79,222	65,462
Частка перестраховиків у резерві на покриття збитків	20	45,834	35,238
Відстрочені аквізіційні витрати	23	162,701	149,754
Інвестиційна нерухомість	11	10,368	11,152
Обладнання та інші основні засоби	12	58,003	60,049
Нематеріальні активи	13	23,732	12,624
Відстрочений податковий актив	26	482	-
Інші активи	14	5,628	5,043
ВСЬОГО АКТИВІВ		1,324,268	1,130,876
КАПІТАЛ			
Зареєстрований капітал	21	192,700	192,700
Резервний капітал		4,093	4,093
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		202,357	158,575
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		399,150	355,368
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Резерв незароблених премій, загальна сума	20	581,759	486,541
Резерв на покриття збитків, загальна сума	20	159,790	132,660
Суми, що підлягають сплаті перестраховикам	16	70,275	50,649
Суми, що підлягають сплаті страховим агентам та власникам страхових полісів	17	59,766	63,316
Зобов'язання з оренди	18	11,038	9,833
Поточне зобов'язання з податку на прибуток та податку на доход за договорами страхування	15	11,862	8,588
Забезпечення та інші зобов'язання	19	30,628	23,921
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		925,118	775,508
ВСЬОГО КАПІТАЛУ І ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		1,324,268	1,130,876

Затверджено до випуску керівництвом 9 червня 2022 року.

Музичко О.В.
Голова правління

Галицька Н.В.
Головний бухгалтер

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід

<u>У тисячах українських гривень</u>	<u>Прим.</u>	2021 рік	2020 рік
Премії підписані, загальна сума	22	1,242,697	953,829
Премії, передані у перестрахування	22	(192,980)	(140,645)
Чисті страхові премії		1,049,717	813,184
Зміна резерву незароблених премій, загальна сума	22	(95,218)	(31,861)
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	22	13,760	(32)
Чиста зміна у резерві незароблених премій		(81,458)	(31,893)
Чисті зароблені страхові премії		968,259	781,291
Страхові відшкодування, загальна сума	22	(410,149)	(328,292)
Страхові відшкодування, отримані від перестраховиків	22	6,048	24,989
Дохід за регресами	22	34,807	16,588
Чисті страхові відшкодування		(369,294)	(286,715)
Зміни резервів на покриття збитків, загальна сума	22	(27,130)	10,969
Зміна частки перестраховиків у резервах на покриття збитків	22	10,596	(10,100)
Чиста сума понесених витрат на страхові відшкодування		(385,828)	(285,846)
Аквізіційні витрати	22, 23	(374,966)	(303,329)
Інші витрати страхової діяльності	22	(9,001)	(8,645)
Результат від страховової діяльності до вирахування адміністративних та інших операційних витрат на страхову діяльність		198,464	183,471
Інвестиційні доходи	24	40,173	49,496
Інвестиційні витрати	24	(5,210)	(2,309)
Адміністративні та інші операційні витрати	25	(145,102)	(133,286)
Прибуток за вирахуванням збитку/(збиток за вирахуванням прибутку) від курсових різниць		(2,191)	13,488
Фінансові витрати		(1,112)	(1,031)
Збиток від переоцінки фінансових активів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток		(2,987)	(2,282)
Інші доходи		2,290	4,907
Інші витрати		(124)	(417)
Прибуток до оподаткування		84,201	112,037
Витрати з податку на дохід за договорами страхування	26	(31,219)	(24,536)
Витрати з податку на прибуток	26	(9,200)	(15,424)
ПРИБУТОК ЗА РІК		43,782	72,077
ВСЬОГО СУКУПНОГО ДОХОДУ ЗА РІК		43,782	72,077

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Звіт про зміни в капіталі

У тисячах українських гривень	Зареєстро- ваний капітал	Емісійний дохід	Резервний капітал	Нерозподі- лений прибуток (непокритий збиток)	Всього
Залишок на 1 січня 2020 року	192,700	211,427	4,093	(124,929)	283,291
Прибуток за рік	-	-	-	72,077	72,077
Всього сукупного доходу за рік	-	-	-	72,077	72,077
Інші зміни в капіталі (Примітка 21)	-	(211,427)	-	211,427	-
Залишок на 31 грудня 2020 року	192,700	-	4,093	158,575	355,368
Прибуток за рік	-	-	-	43,782	43,782
Всього сукупного доходу за рік	-	-	-	43,782	43,782
Залишок на 31 грудня 2021 року	192,700	-	4,093	202,357	399,150

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Звіт про рух грошових коштів

<u>У тисячах українських гривень</u>	<u>Прим.</u>	2021 рік	2020 рік
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
- отриманих страхових премій		1,208,379	979,347
- компенсацій страхових виплат від перестраховиків		5,933	28,216
- відсотків за депозитами та поточними рахунками		36,836	39,524
- отриманих регресів		31,445	22,134
- оренди інвестиційної нерухомості		1,154	1,043
- інші надходження		1,418	5,806
Витрачання на оплату:			
- премій, сплачених перестраховикам		(174,466)	(149,010)
- страхових відшкодувань та врегулювання збитків		(373,483)	(297,545)
- аквізиційних витрат		(407,616)	(325,617)
- адміністративних та інших операційних витрат		(45,227)	(45,644)
- працівникам		(71,816)	(57,330)
- зобов'язань з податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування		(39,500)	(38,315)
- зобов'язань з інших податків і зборів та відрахувань на соціальні заходи		(33,853)	(26,534)
- відсотків сплачених	18	(1,112)	(1,031)
Чистий рух коштів від операційної діяльності		138,092	135,044
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Придання основних засобів і нематеріальних активів		(15,987)	(8,267)
Надходження від продажу основних засобів		1,844	1,821
Придання боргових цінних паперів		(56,311)	(61,364)
Надходження від погашення боргових цінних паперів		14,000	5,000
Інші надходження, отримані від інвестицій		5,620	4,083
Розміщення депозитів у кредитних установах		(496,994)	(358,155)
Повернення депозитів з кредитних установ		451,646	239,962
Розміщення коштів у Моторному (транспортному) бюро України		(17,455)	(12,944)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності		(113,637)	(189,864)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Погашення зобов'язань з оренди – основна сума	18	(3,490)	(3,430)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності		(3,490)	(3,430)
Вплив зміни валютних курсів на грошові кошти та їх еквіваленти		(401)	1,608
Чистий рух грошових коштів за звітний період		20,564	(56,642)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		73,962	130,604
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	7	94,526	73,962

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

1. Компанія та її діяльність

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – «МСФЗ») станом на 31 грудня 2021 року та за рік, що закінчився на вказану дату, для ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «УНІВЕРСАЛЬНА» (далі – «Компанія» або «ПрАТ «СК «Універсальна»».

Компанія була зареєстрована як відкрите акціонерне товариство відповідно до законодавства України у травні 2002 року після реорганізації Страхового Центру «Поділля». У серпні 2019 року Компанія була перереєстрована як приватне акціонерне товариство відповідно до вимог Закону України «Про акціонерні товариства» та змінила назву на ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «УНІВЕРСАЛЬНА».

6 листопада 2019 року ТОВ «ЕФ.-ЕФ.-ЕЙЧ. ЮКРЕЙН ХОЛДІНГЗ» придбало право власності на 192,699,998 іменних простих акцій Компанії номіналом 1 гривня кожна, що становить 99.99% (округлених до двох знаків після коми) статутного капіталу Компанії.

Протягом 2020 та 2021 року не відбувалось змін у складі акціонерів Компанії.

Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року материнською компанією ПрАТ «СК «Універсальна» є ТОВ «ЕФ.-ЕФ.-ЕЙЧ. ЮКРЕЙН ХОЛДІНГЗ», юридична особа, створена відповідно до законодавства України, яка володіє 99.99% компанії. Fairfax Financial Holdings Limited (Канада) є кінцевою контрольною стороною Компанії. Виконавчий директор Fairfax Financial Holdings Limited, пан Прем Ватса, прямо та опосередковано володіє 43.6% акцій статутного капіталу Fairfax Financial Holdings Limited, та здійснює суттєвий вплив на Fairfax Financial Holdings Limited.

Склад акціонерів Компанії розкрито у Примітці 21.

Наглядова рада Компанії є колегіальним органом, який захищає права акціонерів, а також здійснює нагляд та регулювання діяльності Компанії. Члени Наглядової ради, що складається з 4 осіб, у тому числі одного незалежного члена, обираються загальними зборами строком до 3 років.

Станом на 31 грудня 2021 року до складу Наглядової ради входили:

Посада	ПІБ
Голова Наглядової ради	Пан Жан Клотьєр
Член Наглядової ради, незалежний член	Пан Віллем Вінаендтс
Член Наглядової ради	Пані Ксенія Кузнецова
Член Наглядової ради	Пан Петер Чакварі

Правління Компанії здійснює управління поточною діяльністю Компанії.

Основна діяльність. Основний вид діяльності Компанії – надання страхових послуг на території України. Компанія здійснює свою діяльність на підставі ліцензій, виданих Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. Компанія має 33 ліцензії на надання послуг з обов'язкового та добровільного страхування.

Страхові послуги Компанії включають: страхування від нещасних випадків; медичне страхування (безперервне страхування здоров'я); страхування здоров'я на випадок хвороби; страхування залізничного транспорту; страхування наземного транспорту (крім залізничного); страхування повітряного транспорту; страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту); страхування вантажів та багажу (вантажобагажу); страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ; страхування майна (іншого, ніж передбачено пунктами 7-12); страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника); страхування відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника); страхування відповідальності перед третіми особами (іншої, ніж передбачена пунктами 12 - 14 цієї статті); страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту); страхування фінансових ризиків; страхування судових витрат; страхування виданих гарантій (порук) та прийнятих гарантій; страхування медичних витрат; страхування сільськогосподарської продукції; особисте страхування працівників відомчої (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) та сільської пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин (команд); особисте страхування від нещасних випадків на транспорті; авіаційне страхування цивільної авіації; страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів (за внутрішніми договорами); страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів (за міжнародними договорами); страхування цивільної відповідальності оператора ядерної

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту; страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може привести до аварій екологічного та санітарно-епідеміологічного характеру; страхування майнових ризиків при промисловій розробці родовищ нафти і газу у випадках, передбачених Законом України "Про нафту і газ"; страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків при перевезенні небезпечних вантажів; страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третьої особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї; страхування тварин на випадок загибелі, знищення, вимушеної забою, від хвороб, стихійних лих та нещасних випадків у випадках та згідно з переліком тварин, встановленими Кабінетом Міністрів України; страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування; страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно довкіллю або здоров'ю людей під час зберігання та застосування пестицидів і агрохімікатів; страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса.

Компанія не має ліцензії з надання послуг зі страхування життя.

Юридична адреса та місце провадження діяльності: 01133, м. Київ, бульвар Лесі Українки, будинок 9.

2. Економічні умови, в яких працює Компанія

Стрімке поширення пандемії коронавірусу COVID-19 і запроваджені для її стримання обмеження визначали ситуацію на глобальних товарних і фінансових ринках протягом 2021 року. Вплив COVID-19 значною мірою залежить від тривалості та охоплення світової та української економік ефектами пандемії.

Макроекономічна ситуація протягом перших місяців 2021 року сприяла стабілізації фінансової системи України. Втрати внаслідок посилення карантинних заходів взимку та навесні були значно меншими для країни (приблизно 0,6% ВВП) порівняно з минулим роком. Бізнес в Україні адаптувався до ведення діяльності в нових реаліях – організував віддалений режим роботи, режим поставок і продажів.

Національний банк України (НБУ) проводив процентну політику, що відповідала цільовим показникам інфляції, та утримував плаваючий курс гривні. Внаслідок зростання цін на енергоресурси та паливо, яке вплинуло на всі сектори економіки, темп інфляції в Україні підвищився до 10,0% за 2021 рік (порівняно з 5,0% у 2020 році), що змусило НБУ розпочати реалізацію політики з підвищенння облікової ставки після тривалого періоду її зниження – з 6,0% з червня 2020 року до 6,5% з березня 2021 року, 7,5% з квітня 2021 року, 8,0% з червня 2021 року, 8,5% з вересня 2021 року, 9,0% з грудня 2021 року і далі до 10,0% з січня 2022 року та до 25% з 3 червня 2022 року. Станом на 31 грудня 2021 року встановлений НБУ офіційний курс обміну гривні по відношенню до євро становив 30,9226 гривні за 1 євро порівняно з 34,7396 гривні за 1 євро на 31 грудня 2020 року; офіційний курс обміну гривні по відношенню до долара США становив 27,28 гривні за 1 долар США станом на 31 грудня 2021 року порівняно з 28,27 гривні за 1 долар США на 31 грудня 2020 року. Офіційний середній курс обміну гривні по відношенню до євро становив 32,31 гривні за 1 євро за 2021 рік порівняно з 30,79 гривні за 1 євро за 2020 рік; офіційний середній курс обміну гривні по відношенню до долара США становив 27,28 гривні за 1 долар США за 2021 рік порівняно з 26,96 гривні за 1 долар США за 2020 рік.

Військовий конфлікт на окремих територіях східної України, що розпочався навесні 2014 року, залишився неврегульованим. У грудні 2021 року – січні 2022 року новини про нарощування збройних сил Росії вздовж російсько-українського кордону привели до зростання занепокоєння з приводу можливого відкритого вторгнення російських збройних сил в Україну. 24 лютого 2022 року Росія почала широкомасштабне військове вторгнення в Україну, яке має суттєвий негативний вплив на українську економіку, людей і, відповідно, на бізнес, фінансовий стан та результати діяльності Компанії (для отримання докладнішої інформації див. Примітку 33). Наразі Уряд України визначив оборонну галузь та забезпечення соціальних виплат пріоритетними напрямками, при цьому не допускаючи дефолту зобов'язань по зовнішньому боргу. Бізнес продовжує працювати, наскільки це можливо за умов війни, та сплачувати податки, відповідно забезпечуючи необхідний для фінансової системи обіг грошових коштів.

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

Протягом березня-травня 2022 року активні бойові дії продовжувалися в напрямку таких великих міст України, як Харків, Чернігів, Суми, Київ, Херсон, Запоріжжя, Маріуполь, Сєверодонецьк та інші, не припиняються ракетні удари по різним містам України, в тому числі на заході. Вже загинули та поранені десятки тисяч мирних жителів та військових, зруйнована велика кількість об'єктів як військової, так і цивільної інфраструктури, а саме: аеропорти, військові бази, житлові будинки, лікарні, школи, складські приміщення, виробничі потужності тощо. Призупинено роботу всіх портів в акваторії Чорного та Азовського морів, авіасполучення було призупинено ще до початку повномасштабного вторгнення, пошкоджена значна кількість транспортних шляхів в північних, південних та східних регіонах, основним засобом пересування в межах країни залишається залізничне сполучення. На початку квітня українським військовим вдалося звільнити від окупаційних військ країни-агресора частину захоплених територій, а саме Київську, Чернігівську, Сумську області. У свою чергу ворог активно перенаправляє сили на схід та південний схід України, де найближчим часом очікуються найважчі бої.

Окрім того, за даними ООН, кількість біженців, що виїхали з України за час війни, становить більше 5 млн. осіб, кількість внутрішньо-переміщених осіб перевищує 7 млн. осіб.

З початку воєнних дій український уряд отримує фінансування та добровільні пожертви від міжнародних організацій та різних країн світу (Міжнародний Валютний Фонд, Європейський Союз та прямі передачі від багатьох країн світу) для підтримання фінансової стабільності, фінансування оборонної та соціальної галузей. Також на початку березня Рада Директорів Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) оголосила про початковий пакет допомоги у розмірі 2 млрд євро громадянам та компаніям, що постраждали від війни та країнам, що допомагають біженцям з України.

Національний банк України утримує облікову ставку незмінною на рівні 10%. Також з метою підтримання фінансової системи України були введені обмеження на зняття готівки, а також купівлю іноземної валюти, та запроваджено політику фіксованого, а не плаваючого валютного курсу – на рівні 29.25 гривні за 1 долар США. Більш того, була введена заборона на проведення операцій з резидентами Росії та Білорусі, а також юридичними особами, чиї бенефіціарні власники зареєстровані в цих країнах. Незважаючи на поточну невизначеність та військовий стан банківська система наразі залишається стабільною з достатнім рівнем ліквідності, усі необхідні банківські послуги доступні фізичним та юридичним особам.

15 березня 2022 року Верховна Рада України прийняла Закон України № 2120-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану», відповідно до якого було запроваджено:

- Право на застосування спрощеної системи оподаткування III групи за ставкою 2% суб'єктами господарювання з річним доходом до 10 млрд. грн., окрім того, знята умова щодо кількості працівників;
- Норми про звільнення від ПДВ у разі постачання товарів на користь Збройних Сил, Нацгвардії та військ територіальної оборони України, у тому числі медичних установ, крім випадків, коли такі операції з постачання товарів і послуг оподатковуються за 0% ставкою ПДВ;
- Орендодавці звільняються від сплати земельного податку та вартості оренди землі (у державній та комунальній власності), що знаходиться на територіях, на яких ведуться бойові дії, що є тимчасово окупованими територіями за переліком, визначеним Кабінетом Міністрів України, та які визначаються як забруднені вибухонебезпечними предметами та/або містять укріплення;
- До припинення дії воєнного стану, а також протягом дванадцяти місяців після його припинення приватні підприємці та особи, які здійснюють незалежну професійну діяльність, мають право не сплачувати за себе єдиний внесок на соціальне страхування;
- Призупинення податкових перевірок до припинення дії воєнного стану (якщо немає запиту на відшкодування з бюджету);
- та численні інші зміни, які мають набагато менший вплив на діяльність Компанії.

В таких умовах Компанія продовжує вести операційну діяльність (для отримання докладнішої інформації див. Примітку 33).

Остаточний результат зазначених обставин та їх поточні наслідки передбачити вкрай складно, проте вони можуть мати подальший негативний вплив на економіку України та бізнес Компанії.

3. Основні принципи облікової політики

Основа підготовки. Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за принципом історичної вартості з коригуваннями на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю. Нижче описані основні принципи облікової політики, що використовувалися під час підготовки цієї фінансової звітності. Ці принципи облікової політики застосовувались поспільво протягом всіх періодів, представлених у звітності.

Підготовка фінансової звітності відповідно до МСФЗ, вимагає застосування певних важливих бухгалтерських оцінок. Вона також вимагає, щоб при застосуванні облікової політики Компанії її керівництво застосовувало власні професійні судження. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності, описані у Примітці 4.

Подання інформації в єдиному електронному форматі. Відповідно до пункту 5 статті 12¹ Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» підприємства, які зобов'язані складати фінансову звітність за МСФЗ, складають і подають фінансову звітність на основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ в єдиному електронному форматі (iXBRL). Станом на дату випуску цієї фінансової звітності таксономію UA XBRL МСФЗ 2021 року ще не опубліковано, і Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку України ще не ініціювала процес подання фінансової звітності за 2021 рік в єдиному електронному форматі. Керівництво Компанії планує підготувати пакет звітності у форматі iXBRL та подати його протягом 2022 року.

Безперервність діяльності. Керівництво Компанії підготувало цю фінансову звітність відповідно до принципу подальшої безперервності діяльності. Див. Примітку 4, в якій викладена інформація про фактори невизначеності, пов'язані з подіями та умовами, які можуть викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати свою безперервну діяльність.

Валюта подання. Ця фінансова звітність представлена у тисячах українських гривень ("гривень"), що є функціональною валютою та валютою подання Компанії.

Компанія представляє звіт про фінансовий стан у порядку ліквідності. Аналіз відшкодування або погашення протягом дванадцяти місяців після звітної дати (поточні частини) та понад дванадцять місяців після звітної дати (необоротні частини) представлений у примітках.

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Фінансові інструменти відображаються за справедливою вартістю або амортизованою вартістю залежно від їх класифікації. Нижче описано ці методи оцінки.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це такий ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на регулярній основі.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, вимірюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та їх кількості, що утримується організацією.

Для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, за якими відсутня інформація про ринкові ціни із зовнішніх джерел, використовуються такі методи оцінки, як модель дисконтування грошових потоків, модель, заснована на інформації щодо останніх угод, здійснених між непов'язаними сторонами, або аналіз фінансової інформації про об'єкти інвестування.

Результати оцінки справедливої вартості аналізуються та розподіляються за рівнями ієархії справедливої вартості наступним чином: (i) до Рівня 1 відносяться оцінки на основі цін котирування (без коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань, (ii) до Рівня 2 – оцінки, отримані з використанням методів, згідно з якими всі суттєві вхідні дані, які використовуються, є наявними для активу чи зобов'язання безпосередньо (наприклад ціна), або опосередковано (наприклад, розраховані на основі ціни) і (iii) оцінки Рівня 3, які являють собою оцінки, що не базуються виключно на ринкових даних (тобто для оцінки необхідний значний об'єм вхідних даних, які не є наявними на ринку).

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основної суми боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо резервів під знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію

відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод визнання процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтується протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до валової балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для такого інструмента, або інших змінних факторах, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента.

Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

Первісне визнання фінансових інструментів. Фінансові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, спочатку визнаються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку обліковуються за справедливою вартістю, скоригованою на витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при первісному визнанні є ціна угоди. Прибуток або збиток при первісному визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які у якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків.

Усі операції із придбання або продажу фінансових активів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або традиціями ринку (угоди "звичайної" купівлі-продажу), визнаються на дату здійснення угоди, тобто на дату, коли Компанія зобов'язується здійснити поставку фінансового активу. Всі інші операції з придбання фінансових інструментів визнаються тоді, коли суб'єкт господарювання стає стороною договору про придбання фінансового інструменту.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – категорії оцінки. Компанія класифікує фінансові активи на такі категорії: (а) позики та дебіторська заборгованість; (б) фінансові активи, доступні для продажу; (с) фінансові активи, що утримуються до погашення, та (д) фінансові активи, які відображаються за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Після первісного визнання фінансові активи залежно від категорії оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід або за амортизованою вартістю.

Знецінення фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю. Збитки від знецінення визнаються у складі прибутку або збитку за період по мірі їх виникнення у результаті однієї або більше подій ("події збитку"), що відбулися після первісного визнання фінансового активу та впливають на величину чи строки розрахункових майбутніх грошових потоків, які пов'язані з фінансовим активом або із групою фінансових активів, якщо ці збитки можна оцінити з достатнім рівнем надійності.

Якщо Компанія визначає, що не існує об'єктивних ознак знецінення для фінансового активу, оціненого на індивідуальній основі, незалежно від того, чи є актив індивідуально суттєвим чи ні, він включається до групи фінансових активів із подібними характеристиками кредитного ризику, і ця група оцінюється на предмет знецінення на колективній основі. Основним фактором, який враховує Компанія при оцінці фінансового активу на предмет знецінення, є його прострочений статус.

Нижче перелічені інші основні критерії, на підставі яких визначається наявність об'єктивних ознак збитку від знецінення:

- прострочення будь-якого чергового платежу, при цьому несвоєчасна оплата не може пояснюватись затримкою у роботі розрахункових систем;

- дебітор зазнає суттєвих фінансових труднощів, що підтверджує отримана Компанією фінансова інформація контрагента;
- ймовірність банкрутства чи фінансової реорганізації дебітора;
- платоспроможність дебітора погіршилася внаслідок змін загальнонаціональних або місцевих економічних умов, які чинять вплив на діяльність дебітора.

Для колективної оцінки знецінення фінансові активи групуються за схожими характеристики кредитного ризику. Ці характеристики відносяться до оцінки майбутніх грошових потоків для груп таких активів і свідчать про здатність дебіторів погасити всі належні суми відповідно до контрактних умов у відношенні оцінюваних активів.

Майбутні грошові потоки в групі фінансових активів, які колективно оцінюються на предмет знецінення, визначаються на основі контрактних грошових потоків, пов'язаних із цими активами, та на основі досвіду керівництва щодо прострочених сум, що виникнуть у майбутньому в результаті минулих збиткових подій, а також успішного повернення простроченої заборгованості. Дані минулих років коригуються з урахуванням поточних існуючих даних для відображення впливу поточних умов, які не впливали на попередні періоди, і для усунення впливу минулих умов, які не існують в даний час.

Якщо умови знеціненого фінансового активу, що обліковується за амортизованою вартістю, переглядаються чи іншим чином змінюються внаслідок фінансових труднощів контрагента чи емітента, знецінення такого активу оцінюється із використанням ефективної процентної ставки, що використовувалася до зміни його умов.

Збитки від знецінення визнаються шляхом створення резерву в розмірі, необхідному для зменшення балансової вартості активу до теперішньої вартості очікуваних майбутніх грошових потоків (не враховуючи майбутніх, ще не понесених кредитних збитків), дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою для даного активу. Розрахунок теперішньої вартості очікуваних майбутніх грошових потоків від фінансового активу, забезпеченого заставою, відображає грошові потоки, що можуть виникнути в результаті звернення стягнення на предмет застави за мінусом витрат на отримання та реалізацію застави, незалежно від того, наскільки ймовірне звернення стягнення на предмет застави.

Якщо в наступному періоді сума збитку від знецінення зменшується, і це зменшення може бути об'єктивно віднесене до події, що настало після визнання знецінення (як, наприклад, підвищення кредитного рейтингу дебітора), раніше відображеній збиток від знецінення сторнується шляхом коригування створеного резерву через прибуток або збиток за період.

Активи, погашення яких неможливе, списуються за рахунок сформованого резерву під знецінення після завершення всіх необхідних процедур щодо відшкодування та після визначення остаточної суми збитку. Повернення раніше списаних сум кредитується на рахунок відповідних збитків від знецінення у складі прибутку чи збитку за період.

Фінансові активи – списання. Фінансові активи списуються повністю або частково, коли Компанія вичерпала всі практичні можливості щодо їх стягнення і дійшла висновку про необґрунтованість очікувань відносно відшкодування таких активів. Списання – це подія припинення визнання.

Компанія може списати фінансові активи, щодо яких ще вживаються заходи з примусового стягнення, коли Компанія намагається стягнути суми заборгованості за договором, хоча у неї немає обґрутованих очікувань щодо їх стягнення.

Припинення визнання фінансових активів. Компанія припиняє визнання фінансових активів, коли (а) активи погашені або права на грошові потоки від них іншим чином закінчилися або (б) Компанія передала права на грошові потоки від фінансових активів або уклала угоду щодо передачі, і при цьому (i) також передала, в основному, всі ризики та вигоди володіння цими активами або (ii) не передавала й не зберігала, в основному, всі ризики та вигоди володіння цими активами, але припинила здійснювати контроль.

Контроль зберігається, коли контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні, не накладаючи при цьому обмежень на продаж.

Фінансові зобов'язання – категорії оцінки. Фінансові зобов'язання класифікуються як у подальшому оцінювані за амортизованою вартістю, крім: (i) фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток: ця класифікація застосовується до похідних фінансових інструментів, фінансових зобов'язань, утримуваних для торгівлі (наприклад, короткі

позиції по цінних паперах), умовної винагороди, визнаної покупцем при об'єднанні бізнесу, та інших фінансових зобов'язань, визначених як такі при первісному визнанні; та (ii) договорів фінансової гарантії та зобов'язань із надання кредитів.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Визнання фінансового зобов'язання припиняється, якщо зобов'язання погашене, анульоване або строк його дії минув. Якщо наявне фінансове зобов'язання замінюється іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво відмінних умовах, або якщо умови наявного зобов'язання значно змінені, то така заміна або зміни обліковуються як припинення визнання первісного зобов'язання і початок визнання нового зобов'язання, а різниця в їх балансовій вартості визнається у звіті про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід.

Взаємозалік фінансових інструментів. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями. При цьому право на взаємозалік (a) не повинне залежати від майбутніх подій та (b) повинне мати юридичну силу в усіх наступних обставинах: (i) у ході звичайного ведення бізнесу, (ii) у випадку дефолту та (iii) у випадку неплатоспроможності або банкрутства.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти складаються з готівки в касі, депозитів до запитання в банках та інших короткострокових високоліквідних інвестицій з первісним строком погашення не більше трьох місяців. Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою активи, які можна конвертувати у відому суму готівки за першою вимогою і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Суми, що стосуються коштів, використання яких обмежено, виключаються з грошових коштів та еквівалентів. Грошові кошти та їх еквіваленти відображаються за амортизованою вартістю.

Депозити в банках. Депозити в банках – це розміщення коштів у банках з первісним строком розміщення більше трьох місяців. Депозити в банках обліковуються за амортизованою вартістю за вирахуванням резерву під знецінення.

Враховуючи законодавчі вимоги до страхових компаній щодо забезпечення платоспроможності та вимоги щодо якості активів страхової компанії, розміщення вільних коштів на депозитних рахунках можливе лише у банківських установах із високим рівнем кредитного рейтингу. Отже, при прийнятті рішення щодо розміщення коштів Компанія перевіряє кредитний рейтинг банківської установи та аналізує наявну інформацію щодо зміни кредитного рейтингу банківської установи за попередні звітні періоди. У разі відсутності негативної інформації приймається рішення щодо розміщення коштів на депозитних рахунках

На кожну звітну дату здійснюється обов'язкова перевірка кредитного рейтингу банківської установи, у якій Компанія розмістила кошти на депозитному рахунку. Деталі наведено у Примітці 27.

Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховою діяльністю. Дебіторська заборгованість, що виникла в результаті безпосередньої реалізації страхових полісів Компанією своїм клієнтам, вважається дебіторською заборгованістю, що не призначена для перепродажу, та визнається за амортизованою вартістю за вирахуванням резерву під кредитні збитки. Сума резерву під знецінення дебіторської заборгованості визначається керівництвом Компанії, виходячи з оцінки ймовірності відшкодування заборгованості після проведення аналізу строків виникнення дебіторської заборгованості, а також інших факторів, які впливають на залишки заборгованості, насамперед той факт, що за більшістю договорів страхування (іншими ніж страхування відповідальності власників транспортних засобів та добровільного страхування витрат осіб, які подорожують за кордон) у випадку прострочення страхового платежу понад 30 днів, відповідні договори страхування вважаються такими, що припинили свою дію (відповідно, за такими договорами страхування Компанія не формує резерв під знецінення).

Передоплати. Передоплати обліковуються за первісною вартістю мінус резерв на знецінення. Сума передоплати за придбання активу включається в його балансову вартість при отриманні Компанією контролю над цим активом і наявності ймовірності того, що пов'язані з ним майбутні економічні вигоди будуть отримані Компанією. Інші передоплати списуються на прибуток чи збиток після отримання товарів або послуг, за які вони були здійснені. Якщо є ознака того, що активи, товари або послуги, що відносяться до передоплати, не будуть отримані, балансова вартість передоплати підлягає списанню, і відповідний збиток від знецінення відображається в прибутку чи збитку за період.

Обладнання та інші основні засоби. Обладнання та інші основні засоби обліковуються за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та резерву на знецінення, якщо необхідно. Первісна вартість об'єкта основних засобів складається з сум, що сплачують постачальникам активів та підрядникам за виконання будівельно-монтажних робіт (за вирахуванням непрямих податків), реєстраційних зборів, державного мита та аналогічних платежів, що здійснюються у зв'язку з придбанням (отриманням) прав на об'єкт основних засобів, сум ввізного мита, непрямих податків у зв'язку з придбанням (створенням) основних засобів (якщо вони не відшкодовуються Компанії), витрат зі страхування ризиків доставки основних засобів, витрат на транспортування, установку, монтаж, налагодження основних засобів та інших витрат, безпосередньо пов'язаних із доведенням основних засобів до стану, в якому вони придатні для використання із запланованою метою. Основні засоби амортизуються прямолінійним методом протягом строку корисного використання активу.

Балансова вартість основних засобів перевіряється на предмет зменшення корисності, коли події або зміни обставин вказують на те, що балансова вартість може не бути відшкодованою. Збитки від знецінення визнаються у складі прибутку або збитку.

Компанія використовує прямолінійний метод амортизації із використанням таких строків корисного використання:

Групи основних засобів	Роки
Комп'ютери та пов'язані з ними пристрої, телефони	4-5
Інструменти, прилади, інвентар та меблі	4-5
Транспортні засоби	5
Інші основні засоби	12
Будівлі та споруди	15-50

Прибутки або збитки від реалізації основних засобів визначаються виходячи з їхньої балансової вартості та беруться до уваги при визначенні операційного прибутку.

Інвестиційна нерухомість. До інвестиційної нерухомості Компанія відносить нерухомість (землю чи будівлі або частину будівлі або їх поєднання) утримувану на правах власності або згідно з угодою про оренду з метою отримання орендних платежів або збільшення вартості капіталу чи для досягнення обох цілей, а не для: (а) використання у виробництві чи при постачанні товарів при наданні послуг чи для адміністративних цілей або (б) продажу в звичайному ході діяльності.

Інвестиційна нерухомість визнається як актив тоді і тільки тоді коли: (а) є ймовірність того що Компанія отримає майбутні економічні вигоди, які пов'язані з цією інвестиційною нерухомістю (б) собівартість інвестиційної нерухомості можна достовірно оцінити.

Якщо будівлі включають одну частину, яка утримується з метою отримання орендної плати, та другу частину для використання у процесі діяльності Компанії або для адміністративних цілей, в бухгалтерському обліку такі частини об'єкту нерухомості оцінюються та відображаються окремо якщо вони можуть бути продані окремо.

Первісна оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється за собівартістю. Витрати на операцію включаються до первісної вартості. Собівартість придбаної інвестиційної нерухомості включає ціну її придбання та будь-які витрати які безпосередньо віднесені до придбання.

Безпосередньо віднесені витрати охоплюють наприклад винагороди за надання професійних юридичних послуг податки пов'язані з передачею права власності та інші витрати на операцію.

Подальша оцінка інвестиційної нерухомості відбувається відповідно до норм МСБО 40 за моделлю обліку за справедливою вартістю.

Справедливою вартістю є ціна, за якою може відбутися обмін нерухомістю між добре поінформованими, незалежними сторонами, що бажають зробити такий обмін. При цьому справедлива вартість інвестиційної нерухомості повинна відображати ринкові умови на кінець звітного періоду.

Компанія один раз на рік здійснює перегляд справедливої вартості інвестиційної нерухомості. Дохід або збиток від зміни справедливої вартості інвестиційної нерухомості визнається у складі прибутку або збитку за той період, у якому вони виникли.

За відсутності поточних цін на активному ринку, Компанія розглядає інформацію з різних джерел, включаючи:

- (а) поточні ціни на активному ринку нерухомості іншого характеру, стану чи місцезнаходження, скориговані з урахуванням цих відмінностей;
- (б) останні ціни на подібні об'єкти нерухомості на менш активних ринках із коригуваннями, щоб відобразити будь-які зміни в економічних умовах з дати операцій, що відбулися за цими цінами; і
- (с) прогнозування дисконтованого грошового потоку на основі достовірних оцінок майбутніх грошових потоків, підкріплених умовами будь-яких існуючих договорів оренди та інших контрактів та (коли це можливо) зовнішніх доказів, таких як поточна ринкова орендна плата за подібні об'єкти нерухомості в тому самому місці та стані, та використання дисконтних ставок, що відображають поточні ринкові оцінки невизначеності у розмірі та термінах руху грошових потоків.

Ринкова вартість інвестиційної нерухомості Компанії визначається на основі звітів незалежних оцінювачів, які мають визнану та відповідну професійну кваліфікацію та мають нещодавній досвід оцінки подібного майна.

Зароблений орендний дохід відображається у складі прибутку або збитку за рік у складі інших інвестиційних доходів. Прибутки чи збитки, спричинені зміною справедливої вартості інвестиційної нерухомості, відображаються у прибутку або збитку за рік та відображаються у складі інших доходів або інших витрат.

Протягом 2019 року Компанія змінила свою облікову політику щодо інвестиційної нерухомості з моделі собівартості на модель справедливої вартості.

Активи у формі прав користування. Компанія орендує різноманітні офісні приміщення та транспортні засоби. Договори можуть включати як компоненти, які є договорами оренди, так і компоненти, які не є договорами оренди. Компанія розподіляє винагороду за договором між компонентами оренди та компонентами, які не є орендою, на основі їх відносної ціни відокремленої угоди.

Активи, що виникають за договорами оренди, спочатку оцінюються за приведеною вартістю.

Активи у формі права користування оцінюються за первісною вартістю, яка включає:

- суму первісної оцінки зобов'язання з оренди;
- орендні платежі на дату початку оренди чи до неї, за вирахуванням отриманих стимулуючих платежів за орендою;
- будь-які первісні прямі витрати; та
- витрати на відновлення активу до стану, який вимагається умовами договорів оренди.

Активи у формі права користування, як правило, амортизуються лінійним методом протягом строку корисного використання активу або строку оренди, залежно від того, який з них закінчиться раніше. Якщо Компанія достатньою мірою упевнена у виконанні опціону на придбання, Компанія амортизує актив у формі права користування протягом строку корисного використання базового активу. Компанія розраховує амортизацію активів у формі права користування лінійним методом протягом оціночного строку їх корисного використання.

Зобов'язання з оренди. Зобов'язання, що виникають за договорами оренди, спочатку оцінюються за приведеною вартістю. Орендні зобов'язання включають чисту приведену вартість наступних орендних платежів:

- фіксованих платежів (у тому числі, по суті, фіксованих платежів) за вирахуванням будь-яких стимулуючих платежів за орендою до отримання,
- змінного орендного платежу, який залежить від індексу чи ставки, що спочатку оцінюється з використанням індексу або ставки на дату початку оренди,
- сум, очікуваних до сплати Компанією за гарантіями ліквідаційної вартості,
- ціни виконання опціону на придбання, за умови, що Компанія достатньою мірою упевнена у виконанні цього опціону, та
- сплату штрафів за припинення оренди, якщо строк оренди відображає виконання Компанією опціону на припинення оренди.

Опціони на подовження та припинення оренди передбачені у низці договорів оренди будівель та автомобілів Компанії. Ці умови використовуються для забезпечення максимальної операційної

гнучкості при управлінні активами, які Компанія використовує у своїй діяльності. Компанія має переважне право на подовження договорів оренди. Опціони на подовження (або період часу після строку, визначеного умовами опціонів на припинення оренди) включаються до строку оренди тільки у тому випадку, якщо існує достатня впевненість у тому, що договір буде подовжено (або не буде припинено). В оцінку зобов'язання також включаються орендні платежі, які будуть здійснені у межах виконання опціонів на подовження, якщо існує достатня впевненість у тому, що оренду буде подовжено.

Орендні платежі дисконтуються з використанням процентної ставки, закладеної у договірі оренди. Якщо цю ставку легко визначити неможливо, що, як правило, має місце у випадку наявних у Компанії договорів оренди, Компанія використовує ставку застосування додаткових позикових коштів – це ставка, за якою Компанія могла б залучити на аналогічний строк та за аналогічного забезпечення позикові кошти, необхідні для отримання активу вартістю, аналогічною вартості активу у формі права користування в аналогічних економічних умовах.

Компанія зазнає впливу ризику потенційного збільшення змінних орендних платежів у майбутньому, що залежать від індексу чи ставки, яке не відображається в орендному зобов'язанні, доки не вступить у силу. Після проведення коригувань орендних платежів, які залежать від індексу чи ставки, виконується переоцінка зобов'язання з оренди з коригуванням вартості активу у формі права користування.

Орендні платежі розподіляються між основною сумою зобов'язань та фінансовими витратами. Фінансові витрати відображаються у складі прибутку чи збитку протягом усього періоду оренди для того, щоб забезпечити постійну періодичну процентну ставку за непогашеним залишком зобов'язання за кожний період.

Платежі за короткостроковою орендою офісів, обладнання, транспортних засобів та орендою будь-яких активів із низькою вартістю визнаються лінійним методом як витрати у складі прибутку чи збитку.

Короткострокова оренда - це договір оренди строком не більше 12 місяців.

Активи з низькою вартістю включають IT-обладнання та невеликі предмети офісних меблів, вартість яких не перевищує 10 тисяч гривень.

Нематеріальні активи. Нематеріальні активи Компанії включають капіталізоване комп'ютерне програмне забезпечення, ліцензії та програмне забезпечення. Нематеріальні активи обліковуються за їхньою вартістю придбання плюс будь-які витрати, які можна прямо віднести до підготовки цього активу для використання за призначенням:

- витрати на установку і налагодження нематеріального активу, у тому числі витрати на виплати працівникам або гонорари спеціалістам, які виникають безпосередньо в результаті приведення активу до робочого стану;
- інші витрати, безпосередньо пов'язані з доведенням нематеріального активу до стану, у якому він придатний до використання за призначенням.

Після первісного визнання нематеріальні активи оцінюються за первісною вартістю за мінусом накопиченої амортизації.

Витрати на придбання (виготовлення) нематеріальних активів капіталізуються та амортизуються за лінійним методом протягом розрахункового строку служби активів. Розрахунковий строк служби програмного забезпечення визначається для кожного конкретного виду активу на основі строків використання аналогічних нематеріальних активів, очікуваного морального старіння, юридичних та інших подібних обмежень щодо строку використання та інших факторів і становить 2-10 років.

Витрати на обслуговування програмного забезпечення відносяться до витрат того періоду в якому вони понесені. При цьому витрати, які призводять до вдосконалення програмного забезпечення або подовження строку його використання, включаються до балансової вартості активу.

Податок на прибуток та податок на доход за договорами страхування. Податок на прибуток відображається у фінансовій звітності відповідно до вимог законодавства із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли або фактично були введені в дію станом на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток та податку на доход за договорами страхування включають поточний податок, відстрочений податок, податок за договорами страхування та зміну у капіталізованому податку доход за договорами страхування та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в іншому сукупному доході або

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому звітному періоді в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковуваних прибутків чи збитків за поточний та попередні періоди. Поточні витрати з податку на прибуток визнаються на основі податкового законодавства та чинних ставок оподаткування протягом періоду, за який отримано дохід. Якщо фінансова звітність затверджується до подання відповідних податкових декларацій, оподатковуваний прибуток або податковий збиток визначаються розрахунковим шляхом. Інші податки, крім податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування, відображаються у складі адміністративних та інших операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка при початковому визнанні не впливає на бухгалтерський або оподатковуваний прибуток.

Суми відстрочених податків визначаються із використанням ставок оподаткування, які були введені в дію або практично були введені в дію станом на кінець звітного періоду і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки. Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені на майбутні періоди податкові збитки визнаються лише в тій мірі, в якій існує імовірність отримання достатнього оподатковуваного прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці. Взаємозалік відстрочених податкових активів і зобов'язань можливий тоді, коли законодавством передбачене право взаємозаліку поточних податкових активів та поточних податкових зобов'язань і коли відстрочені податкові активи та зобов'язання відносяться до податку на прибуток, що сплачується одному й тому ж податковому органу або одною й тою ж оподатковуваною особою, або різними оподатковуваними особами, при цьому існує намір здійснити розрахунки шляхом взаємозаліку.

Податок на дохід за договорами страхування – розраховується відповідно до норм чинного податкового законодавства. Оскільки базою для розрахунку податку на дохід за договорами страхування є безпосередньо страхова премія за договором страхування, дотримуючись принципу відповідності доходів і витрат, Компанія визнає у складі витрат періоду тільки ту частину податку на доходи за договорами страхування, яка відповідає частині заробленої страхової премії, яку визнають у складі доходу. Капіталізований баланс з податку на дохід за договорами страхування включається до складу дебіторської заборгованості, у тому числі дебіторської заборгованості за страхову діяльністю з його подальшою амортизацією через витрати з податку на дохід за договорами страхування.

Невизначені податкові позиції. Керівництво оцінює невизначені податкові позиції Компанії на кінець кожного звітного періоду. Зобов'язання, що відображаються щодо податку на прибуток, визначаються керівництвом як позиції із невисокою імовірністю того, що їх не вдасться відстояти у випадку виникнення претензій з боку податкових органів. Така оцінка виконується виходячи з тлумачення Компанією податкового законодавства, яке є чинним або фактично набуло чинності на кінець звітного періоду, та будь-якого відомого рішення судових або інших органів з подібних питань.

Нарахування, резерви зобов'язань та відрахувань. Резерви зобов'язань та відрахувань (забезпечення) – це зобов'язання нефінансового характеру із невизначенім строком або сумою. Резерви відображаються у фінансовій звітності, коли Компанія має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує імовірність того, що погашення такого зобов'язання потребуватиме відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем точності.

Забезпечення переглядаються на кінець кожного звітного періоду та коригуються для відображення поточної найкращої оцінки. Якщо вже немає ймовірності, що вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, буде потрібним для погашення зобов'язання, забезпечення припиняють визнавати у обліку.

Кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю нараховується, коли контрагент (кредитор) виконав свої зобов'язання за договором, і обліковується за амортизованою вартістю.

Виплати на основі акцій. Компанія може використовувати плани компенсаційних виплат на основі акцій із розрахунком грошовими коштами чи дольовими інструментами, відповідно до яких організація отримує послуги від працівників в якості компенсації за надані винагороди на основі акцій.

Послуги працівників, винагороду за які виплачують у формі дольових інструментів. Справедлива вартість послуг працівників, наданих в обмін на опціони або акції, визнається як витрата. Загальна сума витрат, що визнаються протягом періоду набуття права, визначається з урахуванням справедливої вартості наданих опціонів або акцій, яка встановлюється на дату надання, без урахування впливу будь-яких неринкових умов передачі акцій (наприклад, планових показників зростання доходності та обсягу реалізації). Виконання умов надання прав на опціони та акції, які пов'язані з результатами послуг і не передбачають досягнення ринкових показників, враховується у припущеннях про кількість опціонів, які передбачається реалізовувати, або кількість акцій, які працівник зрештою отримає. Оцінка переглядається на кожну звітну дату, а різниця відноситься/кредитується на рахунок прибутку чи збитку із відповідним коригуванням капіталу. Сума, віднесена на рахунок, не змінюється, якщо очікуваний або фактичний обсяг запропонованих винагород відрізняється від первісної оцінки внаслідок невиконання умов, які передбачають досягнення ринкових показників, наприклад, сукупного прибутку акціонерів або ціни акції.

Товари або послуги, розрахунки за які здійснюються грошовими коштами. Товари чи послуги, у тому числі послуги, які надають працівники, в обмін на виплати на основі акцій, розрахунки за якими здійснюються грошовими коштами, визнаються за справедливою вартістю прийнятого зобов'язання та відносяться на витрати в момент використання або капіталізуються як активи, що амортизуються. Поки зобов'язання не буде погашене, Компанія проводить переоцінку зобов'язання за справедливою вартістю на кінець кожного звітного періоду і на дату погашення, а всі зміни справедливої вартості визнає у складі прибутку чи збитку за період. Сума, визнана стосовно товарів та послуг, отриманих протягом періоду надання прав, основана на найкращій доступній розрахунковій оцінці кількості винагород, права на які, як очікується, будуть надані. Компанія за необхідності переглядає цю розрахункову оцінку, якщо подальша інформація свідчить про те, що кількість винагород, права на які, як очікується, будуть надані, відрізняється від їх попередньої розрахункової кількості. На дату набуття прав Компанія переглядає цю оцінку так, щоб вона стала рівною кількості винагород, права на які у кінцевому підсумку були надані. Кумулятивна сума, визнана у кінцевому підсумку стосовно товарів або послуг, отриманих як винагорода за виплати на основі акцій із розрахунком грошовими коштами, дорівнює сумі виплачених грошових коштів.

Капітал. Зареєстрований капітал включає в себе внески засновників відповідно до установчих документів Компанії. Прості акції показані у складі капіталу. Витрати, безпосередньо пов'язані з емісією нових акцій, показуються у складі капіталу як зменшення суми надходжень за вирахуванням податків.

Будь-яке перевищення справедливої вартості отриманої винагороди над номінальною вартістю випущених акцій визнається як емісійний дохід.

Резервний капітал формується шляхом внесків із чистого прибутку за рішенням Акціонерів компанії.

Визнання доходів і витрат. Дохід визнається, коли виникає зростання майбутніх економічних вигід, які можливо достовірно оцінити. Дохід пов'язаний із збільшенням активу або зменшенням зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що сума доходу може бути достовірно визначена. Облік та визнання доходу ведеться дотримуючись принципів нарахування та відповідності доходів та витрат. Витратами звітного періоду визнаються зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу Компанії (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власникам), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені. Комісійні витрати за операціями страхування визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені. Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені. Якщо актив забезпечує одержання економічних вигід протягом кількох звітних періодів, то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу його вартості (наприклад, у вигляді амортизації) між відповідними звітними періодами.

Процентні доходи та витрати за всіма борговими інструментами обліковуються відповідно до методу нарахування із використанням методу ефективної процентної ставки. Цей метод включає до складу

процентних доходів та витрат і розподіляє протягом всього періоду дії усі комісії, які виплачують або отримують сторони договору і які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, витрати за угодою, а також усі інші премії та дисконти.

Витрати, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, включають комісійні, отримані або сплачені у зв'язку із створенням або придбанням фінансового активу чи випуском фінансового зобов'язання, наприклад, комісійні за оцінку кредитоспроможності, врегулювання умов надання інструменту та обробку документів за угодою.

Реалізовані прибутки та збитки від продажу основних засобів розраховуються як різниця між чистим доходом від реалізації та балансовою вартістю основного засобу. Реалізовані прибутки та збитки від продажу цінних паперів, доступних для продажу, розраховуються як різниця між чистим доходом від продажу та балансовою вартістю активу плюс резерв справедливої вартості. Реалізовані прибутки та збитки визнаються у тому періоді, коли відбулася операція продажу.

Операції страхування. Страховий контракт (договір) – це контракт, згідно з яким одна сторона (страховик) приймає значний страховий ризик іншої сторони (власника страхового поліса – надалі «страхувальника»), погодившись надати компенсацію власникам страхового поліса, якщо визначена непевна майбутня подія (страховий випадок) негативно вплине на страхувальника. Визнання страхового контракту (договору) посилається на страховий ризик, що визначається МСФЗ 4 як ризик інший, ніж фінансовий ризик, переданий страхувальником емітентові. Контракт, який наражає емітента на фінансовий ризик без значного страхового ризику, не є страховим контрактом.

Страховий ризик існує, коли на момент підписання договору Компанія не впевнена в таких аспектах: настання страхової події, дата настання страхової події та сума відшкодування за страховою подією.

Якщо контракт віднесений до категорії страхових контрактів, він залишається таким до тих пір, поки не припиняється всі права та зобов'язання по ньому або не закінчиться термін їх дії, навіть якщо страховий ризик істотно зменшується протягом цього періоду.

Премії зароблені та резерв незароблених премій. Страхова премія визнається як премія підписана у періоді, в якому згідно з умовами договору страхування, страховик починає нести відповідальність перед страхувальником. За страховими договорами, премія за якими визначається після закінчення договору страхування (або після закінчення періоду, вказаного у договорі) та може істотно змінюватися, залежно від умов, зазначених у договорі, премія визнається в тому періоді, в якому її можна достовірно оцінити. Якщо таку премію можливо достовірно оцінити після закінчення звітного періоду, але до дати оприлюднення фінансової звітності, то така премія визнається у звітному періоді.

Премія поступово на пропорційній основі протягом терміну дії відповідного полісу формує зароблену премію. Резерв незароблених премій складається з частини премій, яка стосується незавершеного терміну дії полісу.

Розрахунок розміру резерву незароблених премій здійснюється за кожним видом страхування окремо. Загальний розмір резерву незароблених премій дорівнює сумі розмірів резервів незароблених премій, розрахованих окремо за кожним видом страхування.

Розмір резерву незароблених премій розраховується методом "1/365" ("pro rata temporis") за всіма видами страхування та визначається як сумарне значення незароблених страхових премій за кожним договором.

Страхові відшкодування. Виплачені страхові відшкодування у звіті про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід включають суми відшкодування і відповідні витрати на врегулювання, кошти щодо яких були перераховані пред'явникам вимог або постачальникам послуг. Суми, що підлягають відшкодуванню за регресами, вираховуються з валової суми страхових виплат у звіті про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід.

На кожну звітну дату Компанія розраховує баланс очікуваних регресів (коли у Компанії виникає право регресу по страхових справах) та визнає такий баланс у складі дебіторської заборгованості. Зміна балансу очікуваних регресів протягом звітного періоду коригує величину страхового відшкодування за звітний період.

Резерви на покриття збитків. Резерви на покриття збитків являють собою сукупні розрахунки остаточних збитків і включають резерв заявлених, але не виплачених збитків і резерв збитків, які виникли, але не заявлені.

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

Зобов'язання за договорами страхування ґрунтуються на розрахунковій кінцевій вартості усіх понесених, але не врегульованих збитків у кінці звітного періоду, незалежно від того, заявлені вони чи ні, разом із відповідними витратами на врегулювання збитків.

Резерв заявлених, але не виплачених збитків – це оцінка обсягу зобов'язань для здійснення виплат страхових сум (страхового відшкодування) за відомими вимогами страхувальників, включаючи витрати на врегулювання збитків (експертні, консультаційні та інші витрати, пов'язані з оцінкою розміру збитку), які не оплачені або оплачені не в повному обсязі на звітну дату та які виникли в зв'язку зі страховими подіями, що мали місце в звітному або попередніх періодах, та про факт настання яких Компанію повідомлено відповідно до вимог законодавства України та/або умов страхового договору.

Величина резерву заявлених, але не виплачених збитків визначається за кожним видом страхування з урахуванням умов відповідних договорів на підставі відомих вимог страхувальників, отриманих у будь-якій формі (письмова заява, факсимільне повідомлення тощо), залежно від сум фактично понесених або очікуваних страхувальниками збитків у результаті настання страхового випадку. Величина резерву заявлених, але не виплачених збитків визначається як сума резервів заявлених, але не виплачених збитків, розрахованих за всіма видами страхування за кожною неврегульованою претензією. Якщо про страховий випадок заявлено, але розмір збитку не визначений, для розрахунку цього резерву використовується оціночна середня величина збитку, що відноситься до відповідного виду страхування, яка не перевищує страхову суму за договором страхування.

Величина резерву заявлених, але не виплачених збитків за напрямком діяльності оцінюється для кожної непогашеної вимоги. Якщо повідомляється про нещасний випадок, але збитки не визначені, резерв заявлених, але не виплачених збитків оцінюється як середня втрата, що припадає на відповідний напрямок діяльності, в межах страхової суми, що охоплюється договором страхування.

Резерв збитків, які виникли, але не заявлені – це оцінка загальної суми зобов'язань для здійснення страхових виплат, які виникли у зв'язку зі страховими випадками у звітному та попередніх періодах, про факт настання яких Компанії не було заявлено на звітну дату в установленому законодавством України та/або договором порядку.

Резерв збитків, які виникли, але не заявлені розраховується за ланцюговим методом (Chain Ladder), методом Борнхюттера-Фергюсона (Bornhuetter-Ferguson), лінійною комбінацією вищезазначених актуарних методів або методом фіксованого відсотка у відповідності до Розпорядження №1638 Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 18 вересня 2018 року, а також до методики формування страхових резервів Компанії.

Модифікацією актуарних методів є розрахунок резерву збитків, які виникли, але не заявлені, з урахуванням впливу інфляції, факторів розвитку збитків (тренду), зміни коефіцієнтів збитковості.

Розрахунки резерву ланцюговим методом (включаючи модифікацію) можуть базуватися як на даних тільки за сплаченими на звітну дату збитками (страховими виплатами), так і на даних за сплаченими та заявленими збитками на звітну дату.

Розрахунок резерву збитків, які виникли, але не заявлені здійснюється за кожним видом страхування окремо. Величина резерву збитків, які виникли, але не заявлені, визначається як сума резервів збитків, які виникли, але не заявлені, розрахованих за всіма видами страхування.

При розрахунку резервів на покриття збитків дисконтування не проводиться, оскільки вимоги про виплату відшкодування і самі виплати надходять і розглядаються досить швидко.

При розрахунку резерву методом фіксованого відсотка, розмір резерву складає 10% від заробленої страхової премії за останні 4 повні звітні квартали (розрахунковий період). Зароблена страхована премія визначається збільшенням суми надходжень страхових премій протягом розрахункового періоду на суму незаробленої премії на початок розрахункового періоду і зменшенням отриманого результату на суму незаробленої премії на кінець розрахункового періоду (за вирахуванням частки перестраховика).

Очікувана сума збитків збільшується для резервування додаткових витрат, пов'язаних з врегулюванням збитків.

Тест адекватності зобов'язань. Станом на кінець кожного звітного періоду Компанія проводить тест адекватності зобов'язань для перевірки достатності визнаних зобов'язань за вирахуванням відповідних неамортизованих відстрочених аквізиційних витрат. При проведенні цього тесту використовуються поточні оцінки майбутніх грошових потоків, витрат на врегулювання та

адміністративних витрат. Будь-яка недостатня сума негайно відноситься на прибуток або збиток: спочатку списуються неамортизовані відсточені аквізиційні витрати, а потім створюється резерв непередбачуваного ризику, що виникає в результаті тестування адекватності зобов'язань.

При проведенні перевірки адекватності зобов'язань можуть використовуватись такі методи оцінки: модель дисконтованих грошових потоків, модель опціонного ціноутворення та стохастичне моделювання.

Припущення, сформовані для перевірки адекватності зобов'язань, використовуються у майбутньому для оцінки страхових зобов'язань станом на кінець кожного наступного звітного періоду за окремими видами страхування, які за результатами перевірки виявилися неадекватними. Збитки за результатами перевірки адекватності зобов'язань сторнуються у майбутніх роках на суму додатково створених зобов'язань, якщо недостатності зобов'язань більше не існує.

Описана вище перевірка адекватності зобов'язань здійснюється на рівні окремих контрактів або на рівні портфелю контрактів, які, в цілому, наражаються на схожі ризики та управляються разом як єдиний портфель.

Перестрахування. У ході нормальної діяльності Компанія передає ризики в перестрахування. Політика Компанії передбачає перестрахування всіх значних ризиків. Сума ліміту залежить від виду страхового продукту.

Витрати на перестрахування відображаються поступово на пропорційній основі протягом терміну дії відповідного полісу. Частина премії, переданої у перестрахування, яка стосується незавершеного терміну дії полісу, відображається у складі частки перестраховика у резерві незароблених премій.

Договори страхування, передані в перестрахування, не звільняють Компанію від її зобов'язань перед власниками страхових полісів. Активи перестрахування включають суми до отримання від перестрахувальних компаній за виплаченими відшкодуваннями, включаючи відповідні витрати на врегулювання. Кредиторська заборгованість за перестрахуванням являє собою зобов'язання Компанії передати перестраховикам премії з перестрахування.

Компанія регулярно оцінює свої активи перестрахування на предмет знецінення. Якщо існує об'єктивне свідчення того, що актив перестрахування знецінено, Компанія зменшує балансову вартість цього активу до його вартості відшкодування та визнає у звіті про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід відповідний збиток від знецінення. Компанія збирає об'єктивні свідчення знецінення активу перестрахування з використанням тих же методів, які вона застосовує до фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю.

Аквізиційні витрати — це витрати, пов'язані із залученням страховальників, укладанням договорів страхування. Вони включають оплату послуг із розробки умов правил страхування та проведення актуарних розрахунків; комісійну винагороду страховим посередникам (брокерам, агентам) за укладання й обслуговування договорів страхування, за консультування потенційних та діючих клієнтів Компанії та реклами Компанії; відшкодування страховим агентам витрат на службові поїздки, пов'язані з виконанням їхніх обов'язків; оплату послуг спеціалістів, які оцінюють прийняті на страхування ризики; витрати на виготовлення бланків страхової документації; витрати на рекламу та інші. Аквізиційні витрати поділяються на постійні та змінні витрати.

Відсточені аквізиційні витрати. Аквізиційні витрати, які включають витрати на виплату комісійних страховим агентам, брокерам та деякі інші витрати на здійснення страхової діяльності, які є змінними та виникають у зв'язку з придбанням або продовженням страхових полісів, відносяться на витрати майбутніх періодів і амортизуються протягом періоду, за який будуть зароблені відповідні премії. Відсточені аквізиційні витрати розраховуються та аналізуються окремо по кожному напрямку діяльності в момент видачі страхового полісу або в кінці кожного звітного періоду, щоб переконатися в можливості їх відшкодування.

Опис страхових продуктів. Діяльність Компанії представлена наступними основними видами страхових продуктів:

КАСКО – страхування наземного транспорту (крім залізничного). Це є вид страхування, за яким предметом договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням наземним транспортним засобом, у тому числі причепом до нього, та всіма видами транспортних засобів спеціального призначення.

Об'єктом страхування за договором є автомобіль або інший наземний транспортний засіб (крім залізничного), зареєстрований в територіальних сервісних центрах, які підпорядковуються

Головному Сервісному Центру Міністерства внутрішніх справ України, або в інших уповноважених державних органах. Разом з транспортним засобом може бути застраховане додаткове обладнання та / або комплектуючі елементи транспортного засобу , які встановлені на ньому, але не входять в заводську комплектацію транспортного засобу відповідно до документації заводу-виробника або його офіційного дилера (наприклад, автомобільна аудіо- і відеоапаратура, обробка салону, чохли на сидіння, додаткові прилади, світлове і сигнальне обладнання, захисна плівка, встановлена на транспортний засіб, інше). Як правило, строк дії таких договорів страхування становить один рік.

ОСЦПВ – обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Об'єктом обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності є майнові інтереси, що не суперечать законодавству України, пов'язані з відшкодуванням особою, цивільно-правова відповідальність якої застрахована, шкоди, заподіяної життю, здоров'ю, майну потерпілих внаслідок експлуатації забезпеченого транспортного засобу.

Строк дії договорів ОСЦПВ може становити від 15 днів до 1 року. Укладення договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності на строк менший, ніж один рік, але не менш як на 15 днів допускається виключно щодо транспортних засобів: незареєстрованих - на час до їх реєстрації, тимчасово зареєстрованих - на час до їх постійної реєстрації, зареєстрованих на території іноземних держав - на час їх перебування на території України. Договори обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів, що підлягають обов'язковому технічному контролю, укладаються на строк, що не перевищує строку чергового проходження транспортним засобом обов'язкового технічного контролю відповідно до вимог Закону України "Про дорожній рух".

Страхування майна, у тому числі від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ. Предметом договору страхування є майнові інтереси страхувальника (вигодонаївача), що не суперечать закону та пов'язані з володінням, користуванням, і розпорядженням застрахованим майном (іншим, ніж залізничний, наземний, повітряний, водний транспорт (морський внутрішній та інші види водного транспорту), вантаж та багаж (вантажобагаж).

Найпоширенішими страховими ризиками, що покриваються договором, є: пожежа, вибух, удар блискавки, стихійні лиха, сторонній вплив (безпосередній наїзд наземних транспортних засобів або саморушних машин; безпосередній вплив водних транспортних засобів або самохідних плаваючих інженерних споруджень; падіння на застраховане майно дерев та впливу інших об'єктів; безпосередня дія ударної хвилі надзвукового літака), задимлення, протиправні дії третіх осіб. Як правило, строк дії таких договорів страхування становить один рік.

Добреільне медичне страхування (безперервне страхування здоров'я). Предметом страхування є ризики пов'язані із здоров'ям та працездатністю страхувальника чи застрахованої особи. Страховим ризиком є необхідність застрахованої особи в медичних товарах та послугах під час дії договору страхування, спричинена її захворюванням, загостренням хронічного захворювання, розладом здоров'я внаслідок нещасного випадку або іншими обставинами, що обумовлюють необхідність застрахованої особи в медичних товарах та послугах. Як правило, строк дії таких договорів страхування становить один рік.

Авіастрахування. Предметом договору страхування є страхування КАСКО повітряних суден; страхування відповідальності експлуатанта та/або авіаперевізника за шкоду, заподіяну третім особам, пасажирам, багажу, пошті, вантажу; страхування членів екіпажу та іншого авіаційного персоналу; страхування працівників замовника авіаційних робіт, осіб, пов'язаних із забезпеченням технологічного процесу під час виконання авіаційних робіт; страхування відповідальності аеропортів; страхування відповідальності виробників продукції авіаційного призначення; страхування відповідальності провайдера аeronavігаційного обслуговування. Як правило, строк дії таких договорів страхування становить один рік.

Переоцінка іноземної валюти. Функціональною валютою Компанії є національна валюта України – гривня.

Монетарні активи та зобов'язання в іноземній валюті перераховуються у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом Національного банку України (НБУ) станом на кінець відповідного звітного періоду. Прибуток чи збитки, що виникають у результаті розрахунків за операціями в іноземній валюті та від перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом НБУ на кінець року, включаються до звіту про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід (як прибутки чи збитки від курсових різниць). Перерахунок за обмінними курсами на кінець року не застосовується до немонетарних статей.

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

Основні обмінні курси, що використовувались для перерахунку сум у іноземній валюті, були такими:

	31 грудня 2021 року, гривень	31 грудня 2020 року, гривень
1 долар США	27.2782	28.2746
1 євро	30.9226	34.7396

Витрати на персонал та відповідні відрахування. Зарплата, внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, оплачувані щорічні відпустки та лікарняні, премії, а також нагрошові винагороди нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавалися працівниками Компанії. Компанія не має жодних правових чи таких, що випливають зі сформованої ділової практики, зобов'язань з виплати пенсій або аналогічних виплат, крім платежів згідно з державним планом із встановленими внесками відповідно до законодавства.

Умовні зобов'язання. Умовні зобов'язання не визнаються у звіті про фінансовий стан, але розкриваються, за винятком випадків, коли ймовірний будь-який відтік коштів. Умовні активи не визнаються у звіті про фінансовий стан, але розкриваються, коли можливий приплив економічних вигод.

4. Основні облікові оцінки та судження при застосуванні облікової політики

Компанія використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що визнаються у фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року. Оцінки та судження постійно оцінюються і базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Компанії також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Резерв на покриття збитків і витрати на врегулювання збитків. У відповідності з діючими законодавчими та нормативними актами, які регулюють страхову діяльність, а також у відповідності до вимог МСФЗ, Компанія зобов'язана створювати резерви на покриття збитків та резерви витрат на врегулювання збитків, що виникають у результаті діяльності Компанії по загальному страхуванню. Ці резерви являють собою очікувані остаточні витрати на виплату відшкодувань за страховими подіями, які настали до закінчення звітного періоду, але які все ще залишаються невиплаченими станом на кінець звітного періоду. Компанія створює резерви за напрямками діяльності, видами і сумами страхового покриття. Резерви на покриття збитків відносяться до двох категорій: резерви неврегульованих вимог і резерви збитків понесених, але ще не заявлених.

Компанія створює резерви на покриття заявлених збитків на основі оціночних майбутніх виплат для покриття заявлених збитків по загальній страховій діяльності. Оціночні розрахунки Компанії основані на фактах, які є наявними у момент резервування. При створенні цих резервів дисконтування не проводиться. При цьому в обліку визнаються оціночні витрати на остаточне врегулювання невиконаних вимог, а також інші фактори, які можуть впливати на суми відповідних резервів, одні з яких є суб'єктивними, а інші залежать від майбутніх подій.

При створенні резервів збитків понесених, але ще не заявлених, Компанія не проводить їх дисконтування. При цьому в обліку визнаються оціночні витрати на покриття збитків по страхових подіях, які вже настали, але про які ще не було заялено. Ці резерви створюються для відображення оціночних витрат, необхідних для остаточної виплати відшкодувань на покриття цих ще не заявлених збитків. Оскільки ці збитки ще не заялені, Компанія використовує історичну інформацію та статистичні моделі за напрямками діяльності, видами і сумами страхового покриття для розрахунку резервів збитків понесених, але ще не заявлених. При оцінці резервів збитків понесених, але ще не заявлених Компанія також використовує дані про тенденції заявлених збитків, суттєвості сум збитків, збільшення ризику, а також враховує інші фактори. Компанія переглядає оцінку цих резервів після отримання додаткової інформації та фактичних повідомлень про виникнення збитків. У Компанії відсутні значні довгострокові напрямки діяльності. Аналіз чутливості резерву на покриття збитків надано у Примітці 27.

Додатково Компанія проводить тест адекватності зобов'язань для перевірки адекватності договірних зобов'язань за вирахуванням відповідних неамортизованих відстрочених аквізиційних витрат станом на кінець кожного звітного періоду. При проведенні цього тесту використовуються поточні оцінки майбутніх договірних грошових потоків, витрат на врегулювання та адміністративних витрат. Будь-

яка недостатня сума негайно відноситься на прибуток або збиток: спочатку списуються неамортизовані відстрочені аквізиційні витрати, а потім створюється резерв непередбачуваного ризику, що виникає в результаті тестування адекватності зобов'язань.

При створенні резервів Компанії важливим аспектом є час, необхідний для отримання повідомлення про настання страхової події та виплати відповідного відшкодування. Повідомлення за короткостроковими страховими зобов'язаннями по відшкодуванню збитків наприклад, тих, які виникають в результаті пошкодження майна, зазвичай надходять одразу після настання страхової події. Відповідні відшкодування, як правило, виплачуються протягом місяця з моменту отримання заяви на виплату страхового відшкодування.

При визначенні суми резервів та проведенні тесту адекватності зобов'язань Компанія враховує попередній досвід і минулі виплати на покриття збитків, існуючі суми невиплачених відшкодувань і види страхового покриття. Крім того, судові рішення, економічні умови і громадська думка можуть впливати на суму остаточних витрат на врегулювання, отже, і на оцінку резервів Компанії. Протягом періоду між датою настання страхової події, датою повідомлення про настання страхової події та датою остаточної виплати відшкодування можуть відбуватися зміни обставин, які можуть привести до зміни суми створених резервів. Відповідно, Компанія регулярно переглядає та переоцінює суми резервів. Суми, які остаточно виплачуються на покриття збитків (у тому числі тих, що виникли, але не заявлені) та витрат на врегулювання збитків, можуть істотно відрізнятися від сум первісно створених резервів.

Можливості подовження та припинення договорів оренди. Можливості подовження та припинення договорів передбачені у низці договорів оренди будівель та автомобілів Компанії. Вони використовуються для забезпечення максимальної операційної гнучкості при управлінні активами, які Компанія використовує у своїй діяльності. Компанія має переважне право на подовження договорів оренди.

При визначенні строку оренди керівництво враховує усі факти та обставини, які створюють економічні стимули для використання можливості подовження договору чи відмови від можливості його припинення. Опціони на подовження (або періоди часу після строку, визначеного умовами опціонів на припинення оренди) включаються до строку оренди тільки у тому випадку, якщо існує достатня впевненість у тому, що договір буде подовжено (або не буде припинено).

Для оренди будівель та автомобілів, як правило, найбільш значущими є такі фактори:

- У Компанії, як правило, є достатня впевненість у тому, що вона подовжить (або не припинить) оренду, якщо для припинення (чи відмови від подовження) договору оренди встановлені значні штрафи.
- У Компанії, як правило, є достатня впевненість у тому, що вона подовжить (або не припинить) оренду, якщо будь-які капіталізовані витрати на покращення орендованого активу, як очікується, матимуть істотну ліквідаційну вартість.
- В інших випадках Компанія розглядає інші фактори, у тому числі тривалість оренди у минулих періодах, а також витрати і порушення у звичайному порядку діяльності, які потребуватимуться для заміни орендованого активу.

Термін оренди переоцінюється, якщо опціон фактично реалізований (або не реалізований) або Компанія зобов'язана його здійснити (або не використовувати). Оцінка обґрунтованої достовірності переглядається лише у випадку, якщо відбувається суттєва подія або суттєва зміна обставин, що впливає на цю оцінку, і яка знаходиться під контролем Компанії.

Виплати на основі акцій. Компанія визнає витрати на винагороди працівникам за операціями, виплати за якими здійснюються на основі акцій, і застосовує суттєві професійні судження у процесі розрахунку цих витрат. Витрати переважно основані на справедливій вартості винагород, наданих працівникам. Справедлива вартість оцінюється із використанням оптимальних оціночних моделей та моделей оцінки опціонів, де доречно, виходячи з оцінки:

- (а) характеру наданих винагород, та
- (б) власних прав і зобов'язань Компанії.

Якщо Компанія є стороною, що отримує послуги, вона оцінює отримані послуги як операцію, виплата за якою здійснюється на основі акцій із розрахунком дольовими інструментами, коли:

- (а) надані винагороди є її власними дольовими інструментами, чи

(б) організація не має зобов'язання здійснити розрахунки за операцією, виплата за якою здійснюється на основі акцій.

У всіх інших обставинах Компанія оцінює отримані послуги як операцію, виплата за якою здійснюється на основі акцій із розрахунком грошовими коштами.

Числові значення, присвоєні ключовим припущенням, використаним в оціночних моделях стосовно значних схем заохочення, виплати за якими здійснюються на основі акцій, розкриті у Примітці 19.

Безперервність діяльності. Керівництво Компанії підготувало цю фінансову звітність відповідно до принципу подальшої безперервності діяльності. При формуванні цього професійного судження керівництво врахувало її фінансовий стан, поточні плани, прибутковість діяльності та доступ до фінансових ресурсів, а також проаналізувало вплив макроекономічних тенденцій та подій після звітної дати на діяльність Компанії.

Після дати цієї фінансової звітності, 24 лютого 2022 року, Російська Федерація розпочала неспровоковану повномасштабну военну агресію в Україні. Негайно після цього урядом України було введено воєнний стан та відповідні тимчасові обмеження, які впливають на економічні умови. Додаткову інформацію про ці події після закінчення звітного періоду наведено також у Примітці 33.

Оскільки російське воєнне вторгнення в Україну відбувається з численних напрямків, деякі регіони України залишаються ареною інтенсивних бойових дій або тимчасово окуповані. Компанія провадить діяльність та надає послуги на всій території України за винятком Автономної Республіки Крим і тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, отже, ці події мають суттєвий негативний вплив на українську економіку і, відповідно, на бізнес, фінансовий стан та результати діяльності Компанії.

Станом на дату випуску цієї фінансової звітності не було пошкоджень критично важливих активів, які перешкоджали б Компанії продовжувати діяльність. Компанія не має суттєвих активів у зоні активних воєнних дій або на тимчасово окупованих територіях.

Станом на 31 грудня 2021 року Компанія дотримувалася усіх зовнішніх регуляторних вимог. Керівництво планує своєчасно обслуговувати зобов'язання Компанії у відповідності до умов укладених договорів. Виходячи з прогнозів керівництва, очікується, що Компанія матиме достатньо ліквідних активів для виконання всіх вимог законодавства щодо платоспроможності та достатності капіталу. Виходячи зі стану справ на дату випуску цієї фінансової звітності, а також прогнозів менеджменту, Компанія не очікує значних складнощів з виконанням вимог НБУ щодо платоспроможності та достатності капіталу протягом наступних 12 місяців.

У разі найгіршого сценарію розвитку подій, за якого інтенсивні воєнні дії відбуватимуться по всій території України, можна припустити, що це матиме вплив на діяльність Компанії, тривалість якого неможливо спрогнозувати. Ці обставини являють собою фактор невизначеності поза контролем Компанії.

Керівництво вжило належних заходів для забезпечення безперервної діяльності Компанії та зробило такі припущення у своєму прогнозі на дванадцять місяців з дати цієї фінансової звітності:

- інтенсивність воєнних дій та охоплення територій України, на які вторглися російські війська, значно не збільшиться;
- Компанія зможе забезпечити безперебійну роботу критичної IT-інфраструктури та доступність свого персоналу у відповідності до заходів, вжитих керівництвом та передбачених планом безперервності діяльності;
- наявна ліквідність, а також надходження від погашення існуючої дебіторської заборгованості та укладення нових договорів страхування дозволять Компанії фінансувати операційні витрати та продовжувати обслуговувати зобов'язання Компанії, в тому числі щодо страхових відшкодувань.

Керівництво проаналізувало здатність Компанії продовжувати подальшу безперервну діяльність станом на дату випуску цієї фінансової звітності та дійшло висновку, що існує лише один суттєвий фактор невизначеності щодо подальшої значної ескалації воєнних дій, що може привести до дестабілізації діяльності Компанії, який може викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати безперервну діяльність. Отже, Компанія може бути не в змозі реалізувати свої активи та погасити зобов'язання за звичайного перебігу господарської діяльності. Спираючись на ці фактори, керівництво обґрунтовано очікує наявність у Компанії достатніх ресурсів для управління діяльністю протягом наступних дванадцяти місяців з дати цієї фінансової звітності. Керівництво

продовжить відстежувати потенційний вплив та вживатиме усіх можливих заходів для мінімізації будь-яких наслідків.

З урахуванням цих та інших заходів керівництво Компанії дійшло висновку, що застосування припущення про безперервність діяльності для підготовки фінансової звітності є доцільним.

5. Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій

Наступні змінені стандарти набули чинності з 1 січня 2021 року, але не мали суттєвого впливу на Компанію:

- Зміна МСФЗ 16 “Пільгові умови оренди у зв'язку з COVID-19” (опублікована 28 травня 2020 року і вступила у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати).
- Реформа базової процентної ставки (IBOR) – зміни МСФЗ 9, МСБО 39, МСФЗ 7, МСФЗ 4 та МСФЗ 16 – Етап 2 (опубліковані 27 серпня 2020 року і вступили у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2021 року або після цієї дати).

6. Нові положення бухгалтерського обліку

Були опубліковані окремі нові стандарти та інтерпретації, що будуть обов'язковими для застосування Компанією у річних періодах, починаючи з 1 січня 2022 року та пізніших періодах. Компанія не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початка їх обов'язкового застосування.

МСФЗ 17 "Договори страхування" (опублікований 18 травня 2017 року і вступає в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2021 року або після цієї дати; дату набуття чинності було в подальшому перенесено на 1 січня 2023 року змінами МСФЗ 17, як зазначено нижче). МСФЗ 17 замінює МСФЗ 4, який дозволяв компаніям застосовувати існуючу практику обліку договорів страхування. Отже, інвесторам було складно порівнювати і зіставляти фінансові результати в інших відносинах аналогічних страхових компаній. МСФЗ 17 є єдиним, заснованим на принципах, стандартом обліку всіх видів договорів страхування, включаючи договори перестрахування, наявні у страховика. Відповідно до цього стандарту, визнання і оцінка груп договорів страхування повинні виконуватися за: (i) приведеною вартістю майбутніх грошових потоків (грошові потоки після виконання договорів), скоригованою з урахуванням ризику, в якій врахована вся наявна інформація про грошові потоки після виконання договорів, яка відповідає спостережуваній ринковій інформації, плюс (якщо вартість є зобов'язанням) чи мінус (якщо вартість є активом) (ii) сумою, яка являє собою незароблений прибуток по групі договорів (сервісна маржа за договорами). Страховики відображатимуть прибуток від групи договорів страхування за період, протягом якого вони надають страхове покриття, і в міру того, як вони звільняються від ризику. Якщо група договорів є чи стає збитковою, організація негайно відображатиме збиток.

Наразі Компанія має план дій щодо впровадження МСФЗ 17, вивчає та визначає підходи стандарту на їх вплив на класифікацію та оцінку контрактів, формує параметри облікових політик. Для імплементації МСФЗ 17, Компанія залучає зовнішніх спеціалістів (консультантів). Також Компанія провела аналіз та визначила заходи відносно модернізації/ оновлення ІТ систем для впровадження нового стандарту. Компанія аналізує попередньо отримані результати та визначає вплив переходу на МСФЗ 17 на прибуток та виконання обов'язкових нормативів страховика.

Зміни МСФЗ 17 та зміна МСФЗ 4 (опубліковані 25 червня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати). Зміни включають роз'яснення для полегшення запровадження МСФЗ 17 і спрощення окремих вимог стандарту та переходних положень. Ці зміни стосуються восьми областей МСФЗ 17 і не передбачають зміни основоположних принципів стандарту. До МСФЗ 17 були внесені такі зміни:

- **Дата набуття чинності:** Дату набуття чинності МСФЗ 17 (зі змінами) відкладено на два роки. Стандарт має застосовуватися до річних звітних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати. Встановлений у МСФЗ 4 строк дії тимчасового звільнення від застосування МСФЗ 9 також перенесено на річні звітні періоди, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати.
- **Очікуване відшкодування страхових аквізиційних грошових потоків:** Організації повинні відносити частину своїх аквізиційних витрат на відповідні договори, які очікується подовжити, та визнавати такі витрати як активи до моменту визнання організацією подовження договору.

Організації повинні оцінювати ймовірність відшкодування активу на кожну звітну дату і надавати інформацію про конкретний актив у примітках до фінансової звітності.

- **Маржа за передбачені договором послуги, що відноситься на інвестиційні послуги:** Слід ідентифікувати одиниці покриття з урахуванням обсягу вигод і очікуваного періоду страхового покриття та інвестиційних послуг за договорами зі змінними платежами та іншими договорами з послугами по отриманню інвестиційного доходу відповідно до загальної моделі. Витрати, пов'язані з інвестиційною діяльністю, слід включати як грошові потоки у межі договору страхування у тих випадках, в яких організація здійснює таку діяльність для збільшення вигод від страхового покриття для власника страхового полісу.
- **Утримувані договори перестрахування – відшкодування збитків:** Коли організація визнає збиток при первісному визнанні обтяжливої групи базових договорів страхування чи при додаванні обтяжливих базових договорів страхування до групи, організація повинна скоригувати маржу за передбачені договором послуги відповідної групи утримуваних договорів перестрахування і визнати прибуток за такими договорами перестрахування. Сума збитку, відшкодованого за утримуваним договором перестрахування, визначається множенням збитку, визаного за базовими договорами страхування, на процент вимог за базовими договорами страхування, який організація очікує відшкодувати за утримуваним договором перестрахування. Ця вимога застосовуватиметься тільки у тому випадку, коли утримуваний договір перестрахування визнається до визнання збитку від базового договору страхування або одночасно з таким визнанням.
- **Інші зміни:** Інші зміни включають виключення зі сфери застосування для певних договорів кредитних карт (або аналогічних договорів) і для певних кредитних договорів; представлення активів і зобов'язань за договорами страхування у звіті про фінансовий стан у портфелях, а не в групах; застосовність варіанту зниження ризику при зниженні фінансових ризиків за допомогою утримуваних договорів перестрахування та непохідних фінансових інструментів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток; вибір облікової політики для зміни оцінок, зроблених у попередній проміжній фінансовій звітності, при застосуванні МСФЗ 17; включення платежів і надходжень з податку на прибуток, що відносяться на конкретного власника страхового полісу, за умовами договору страхування до грошових потоків; і вибіркове звільнення від вимог протягом переходного періоду та інші незначні зміни.

Наразі Компанія оцінює вплив цих змін на її фінансову звітність.

Перехідна опція для страхових компаній, що застосовують МСФЗ 17, – зміни МСФЗ 17 (опубліковані 9 грудня 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).

Зміна до переходних положень МСФЗ 17 надає страховим компаніям опцію, спрямовану на підвищення корисності інформації, яка надається інвесторам при початковому застосуванні МСФЗ 17. Зміна стосується лише переходу страхових компаній на облік згідно з МСФЗ 17 та не впливає на будь-які інші вимоги МСФЗ 17. Переходні положення МСФЗ 17 та МСФЗ 9 застосовуються на різні дати та призведуть до таких разових відмінностей у класифікації у порівняльній інформації, представлений станом на дату початкового застосування МСФЗ 17: облікова невідповідність між зобов'язаннями за договорами страхування, що оцінюються за поточною вартістю, та відповідними фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю, а також якщо організація прийняла рішення скоригувати порівняльну інформацію у відповідності до вимог МСФЗ 9, відмінності між класифікацією фінансових активів, визнання яких припинене за порівняльний період (до яких МСФЗ 9 не застосовується), та інших фінансових активів (до яких МСФЗ 9 застосовується). Зміна стандарту допоможе страховим компаніям уникнути цих тимчасових облікових невідповідностей, а отже, підвищити корисність порівняльної інформації для інвесторів. Для цього страховим компаніям надається опція щодо представлення порівняльної інформації про фінансові активи. При початковому застосуванні МСФЗ 17 організаціям для цілей представлення порівняльної інформації дозволяється застосовувати підхід накладання при класифікації фінансових активів, за якими організація не коригує порівняльну інформацію згідно з МСФЗ 9. Переходна опція може застосовуватися окремо за кожним інструментом, дозволяє організації представляти порівняльну інформацію так, якби до цього фінансового активу застосувалися вимоги МСФЗ 9 щодо класифікації та оцінки, але не вимагає від організації застосовувати вимоги МСФЗ 9 щодо знецінення, а також вимагає від організації, які застосовують при класифікації фінансового активу підхід накладання, використовувати обґрунтовану та підтверджувану інформацію, наявну на дату переходу на облік згідно зі стандартом для визначення того, як організація очікує класифікувати цей фінансовий актив із застосуванням МСФЗ 9.

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

Наступні інші нові положення бухгалтерського обліку, як очікується, не матимуть суттєвого впливу на фінансову звітність Компанії після їх прийняття:

- **Пільгові умови сплати орендної плати у зв'язку з COVID-19 – зміни МСФЗ 16 (опубліковані 31 березня 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 квітня 2021 року або після цієї дати).**
- **Класифікація зобов'язань у короткострокові або довгострокові – зміни МСБО 1 (опубліковані 23 січня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).**
- **Класифікація зобов'язань у короткострокові або довгострокові – перенесення дати набуття чинності – зміни МСБО 1 (опубліковані 15 липня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).**
- **Надходження, отримані до початку запланованого використання активу, Обтяжливі договори – вартість виконання договору, Посилання на Концептуальну основу – зміни обмеженої сфери застосування до МСБО 16, МСБО 37 та МСФЗ 3.**
- **Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років – зміни МСФЗ 1, МСФЗ 9, МСФЗ 16 та МСБО 41 (опубліковані 14 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).**
- **Зміни МСБО 1 і Практичного керівництва 2 з МСФЗ: розкриття інформації про облікову політику (опубліковані 12 лютого 2021 року та застосовуються до річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).**
- **Зміни МСБО 8: визначення бухгалтерських оцінок (опубліковані 12 лютого 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).**
- **Відстрочені податки, пов'язані з активами та зобов'язаннями, що виникають за однією операцією, – зміни МСБО 12 (опубліковані 7 травня 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).**
- **Продаж чи внесок активів в асоційовану компанію або спільне підприємство інвестором – зміни МСФЗ 10 та МСБО 28 (опубліковані 11 вересня 2014 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з дати, яка буде встановлена РМСБО, або після цієї дати).**

7. Грошові кошти та їх еквіваленти

У тисячах гривень	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Кошти на поточних рахунках та рахунках до запитання	74,516	73,962
Строкові депозити з початковим строком розміщення до трьох місяців	20,010	-
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	94,526	73,962

Нижче у таблиці подано інформацію щодо грошових коштів та їх еквівалентів за кредитною якістю на основі рівнів кредитного ризику станом на 31 грудня 2021 року. Опис системи класифікації кредитного ризику Компанії наведено у Примітці 27.

У тисячах гривень	Кошти на банківських рахунках до запитання	Строкові депозити	Всього
- іаAAA-іаA	74,516	20,010	94,526
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	74,516	20,010	94,526

Нижче у таблиці подано інформацію щодо грошових коштів та їх еквівалентів за кредитною якістю на основі рівнів кредитного ризику станом на 31 грудня 2020 року. Опис системи класифікації кредитного ризику Компанії наведено у Примітці 27.

У тисячах гривень	Кошти на банківських рахунках до запитання	Строкові депозити	Всього
- іаAAA-іаA	73,962	-	73,962
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	73,962	-	73,962

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

Аналіз грошових коштів та їх еквівалентів за валютами представлений у Примітці 27.

Станом на 31 грудня 2021 року грошові кошти та їх еквіваленти включали короткострокові депозити в українських банках у гривнях із наступними процентними ставками, що варіюються залежно від розміщення та строків погашення:

У тисячах гривень	Валюта	% ставка	31 грудня 2021 року
Короткострокові депозити	Гривні	9%-10%	20,010
Всього строкових депозитів з початковим строком розміщення до трьох місяців			20,010

Станом на 31 грудня 2021 року Компанія мала залишки у 3 банках-контрагентах (на 31 грудня 2020 року – 3 банках-контрагентах) із сукупною сумою коштів на поточних рахунках та рахунках до запитання в банках понад 1,000 тисяч гривень в кожному банку. Загальна сума цих коштів становила 73,669 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 71,878 тисяч гривень), або 99% від загальної суми коштів на поточних рахунках та рахунках до запитання (на 31 грудня 2020 року – 97%).

Станом на 31 грудня 2021 року Компанія мала залишки короткострокових депозитів у 1 банку-контрагенті (на 31 грудня 2020 року – дані вкладення відсутні) із сукупною сумою короткострокових депозитів 20,010 тисяч гривень.

8. Депозити в банках

Нижче у таблиці подано інформацію щодо депозитів в банках за кредитною якістю на основі рівнів кредитного ризику станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року. Опис системи класифікації кредитного ризику Компанії наведено у Примітці 27.

У тисячах гривень	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
- иаAAA-иаA	495,823	456,427
Всього депозитів в банках	495,823	456,427

Аналіз депозитів в банках за валютами представлений у Примітці 27.

Станом на 31 грудня 2021 року процентну ставку за депозитами у гривні встановлено у діапазоні від 4.25% до 10.5% річних (станом на 31 грудня 2020 року: у діапазоні від 4.25% до 14.0% річних) залежно від дати розміщення та строків погашення.

Станом на 31 грудня 2021 року процентну ставку за депозитами у доларах США встановлено у діапазоні від 0.3% до 2.5% річних (на 31 грудня 2020 року: у діапазоні від 1.0% до 2.3% річних) залежно від дати розміщення та строків погашення.

Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року депозити в банках є короткостроковими.

Всі депозити в банках є не простроченими та не мають ознак знецінення. Резерв під знецінення за депозитами в банках станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року не формувався.

Депозити в банках не мають забезпечення.

Станом на 31 грудня 2021 року Компанія мала залишки у 14 банках-контрагентах (на 31 грудня 2020 року – 12 банках-контрагентах) із сукупною сумою депозитів в банках понад 10,000 тисяч гривень в кожному банку. Загальна сума цих депозитів становила 463,488 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 432,785 тисяч гривень), або 94% від загальної суми депозитів в банках (на 31 грудня 2020 року – 95%).

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

9. Інвестиції у боргові цінні папери

У тисячах гривень	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Державні облігації України	93,808	55,741
Корпоративні облігації	10,000	10,000
Всього інвестицій у боргові цінні папери	103,808	65,741

Державні облігації України класифіковані як такі, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибуток чи збиток та не мають забезпечення.

Державні облігації України котируються на Першій фондовій торгівельній системі України (ПФТС), Українській біржі, Фондовій біржі «Перспектива».

Корпоративні облігації класифіковані як кредити та дебіторська заборгованість та не мають забезпечення. Корпоративні облігації не торгуються на ринку.

Станом на 31 грудня 2021 року строк погашення державних облігацій України, деномінованих у гривні, – 2025-2027 роки, дохідність до погашення – 12.89%-12.99% (на 31 грудня 2020 року – строк погашення державних облігацій України, деномінованих у гривні, – 2025-2027 роки, дохідність до погашення – 9.3%-11.55%).

Станом на 31 грудня 2021 року строк погашення державних облігацій України, деномінованих у доларах США, – 2022-2023 роки, дохідність до погашення – 1.8%-5.51% (на 31 грудня 2020 року – строк погашення державних облігацій України, деномінованих у доларах США, – 2021-2022 роки, дохідність до погашення – 3.62%-3.8%).

Станом на 31 грудня 2021 року строк погашення корпоративних облігацій, деномінованих у гривні, – 2022 рік, дохідність до погашення – 16.0% (на 31 грудня 2020 року – строк погашення корпоративних облігацій, деномінованих у гривні, – 2021-2025 роки, дохідність до погашення – 18.0%).

Всі інвестиції у боргові цінні папери є не простроченими. Резерв під знецінення за інвестиціями у корпоративні облігації станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року не формувався.

10. Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страхову діяльністю

У тисячах гривень	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Дебіторська заборгованість за договорами прямого страхування	169,143	136,961
Розрахунки з Моторним (транспортним) страховим бюро України (МТСБУ)	38,672	28,129
Розрахунки по відшкодуванню завданіх збитків (регресні вимоги)	19,060	14,707
Капіталізований податок на доходи за договорами страхування	14,697	12,824
Дебіторська заборгованість з перестрахування	1,297	1,258
Інша дебіторська заборгованість	557	830
Всього дебіторської заборгованості, у тому числі дебіторської заборгованості за страхову діяльністю	243,426	194,709

До складу дебіторської заборгованості, у тому числі дебіторської заборгованості за страхову діяльністю, включено капіталізований податок на доходи за договорами страхування. Капіталізований податок на доходи за договорами страхування амортизується у складі фінансового результату протягом терміну дії відповідних договорів страхування.

Станом на 31 грудня 2021 року у Компанії було 7 дебіторів (на 31 грудня 2020 року – 9 дебіторів) із загальною сумою заборгованості понад 2,000 тисяч гривень. Розмір цієї заборгованості складав 116,198 тисяч гривень, або 48% всієї дебіторської заборгованості (на 31 грудня 2020 року – 61,165 тисяч гривень, або 31% всієї дебіторської заборгованості).

Дебіторська заборгованість станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року незабезпечена.

Нижче поданий аналіз дебіторської заборгованості, у тому числі дебіторської заборгованості за страхову діяльністю (крім капіталізованого податку на доходи за договорами страхування), за кредитною якістю станом на 31 грудня 2021 року:

У тисячах гривень	Дебіторська заборгованість за договорами прямого страхування	Розрахунки з МТСБУ	Регресні вимоги	Дебіторська заборгованість з перестрахування	Інша дебіторська заборгованість	Всього
Всього поточної та не знеціненої дебіторської заборгованості	159,772	38,672	19,060	1,297	557	219,358
<i>Прострочена, але не знецінена дебіторська заборгованість</i>						
- Прострочена до 30 днів	8,850	-	-	-	-	8,850
- Прострочена від 30 до 90 днів	430	-	-	-	-	430
- Прострочена більше 90 днів	91	-	-	-	-	91
Всього простроченої, але не знеціненої дебіторської заборгованості	9,371	-	-	-	-	9,371
Мінус: резерв під знецінення дебіторської заборгованості	-	-	-	-	-	-
Всього	169,143	38,672	19,060	1,297	557	228,729

Протягом січня-лютого 2022 року було погашено 9,287 тисяч гривень загальної простроченої, але не знеціненої дебіторської заборгованості за договорами прямого страхування (у тому числі 430 тисяч гривень за дебіторською заборгованістю, простроченою понад 30 днів та 7 тисяч гривень простроченої понад 90 днів).

Нижче поданий аналіз дебіторської заборгованості, у тому числі дебіторської заборгованості за страхову діяльністю (крім капіталізованого податку на доходи за договорами страхування), за кредитною якістю станом на 31 грудня 2020 року:

У тисячах гривень	Дебіторська заборгованість за договорами прямого страхування	Розрахунки з МТСБУ	Регресні вимоги	Дебіторська заборгованість з перестрахування	Інша дебіторська заборгованість	Всього
Всього поточної та не знеціненої дебіторської заборгованості	134,561	28,129	14,707	1,258	830	179,485
<i>Прострочена, але не знецінена дебіторська заборгованість</i>						
- Прострочена до 30 днів	2,148	-	-	-	-	2,148
- Прострочена від 30 до 90 днів	105	-	-	-	-	105
- Прострочена більше 90 днів	147	-	-	-	-	147
Всього простроченої, але не знеціненої дебіторської заборгованості	2,400	-	-	-	-	2,400
Мінус: резерв під знецінення дебіторської заборгованості	-	-	-	-	-	-
Всього	136,961	28,129	14,707	1,258	830	181,885

Дебіторська заборгованість станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року незабезпечена.

Дебіторська заборгованість прострочена понад 30 днів включає дебіторську заборгованість за контрактами зі страхування відповідальності власників транспортних засобів та інших видів страхування, в яких за умовами договору, контракти продовжують свою дію до кінця терміну незалежно від надходження оплати по контрактах.

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

За іншими контрактами страхування, у випадку прострочення терміну сплати страхового платежу понад 30 днів, відповідні договори страхування вважаються такими, що припинили свою дію.

Інформацію щодо залишків за операціями з пов'язаними сторонами подано в Примітці 32. Інформацію щодо кредитного, валютного ризиків та ризику ліквідності подано в Примітці 27.

11. Інвестиційна нерухомість

Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року інвестиційна нерухомість включала низку офісних приміщень у декількох регіонах України, які утримувались з метою отримання доходу від оренди.

Інвестиційна нерухомість оцінюється щорічно 31 грудня за справедливою вартістю незалежним, професійним кваліфікованим оцінювачем, який має актуальний досвід оцінки подібних об'єктів нерухомості в Україні. Додаткова інформація щодо оцінки справедливої вартості подана у Примітці 30.

У 2021 році Компанія продала один об'єкт інвестиційної нерухомості. Чистий прибуток від операції продажу склав 7 тисяч гривень. У 2020 році Компанія не здійснювала операцій щодо продажу інвестиційної нерухомості.

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Інвестиційна нерухомість за справедливою вартістю на 1 січня	11,152	9,865
Чистий прибуток/(збиток) від змін справедливої вартості	(193)	1,287
Вибуття	(591)	-
Інвестиційна нерухомість за справедливою вартістю на 31 грудня	10,368	11,152

12. Обладнання та інші основні засоби

У тисячах гривень	Земельні ділянки	Будинки	Транспортні засоби	Комп'ютерна техніка	Меблі, прилади та інвентар	Інші основні засоби	Активи у формі прав користування – Нерухомість	Всього
Перевісна вартість								
1 січня 2020 року	165	60,065	12,807	13,774	2,860	2,754	10,552	102,977
Надходження	-	68	931	976	11	1,067	11,689	14,742
Переміщення	-	-	-	(424)	(1,920)	2,344	-	-
Вибуття	-	(982)	-	(77)	(2)	(21)	(8,365)	(9,447)
31 грудня 2020 року	165	59,151	13,738	14,249	949	6,144	13,876	108,272
Надходження	-	118	405	2,817	104	1,203	7,030	11,677
Вибуття	-	(253)	-	(90)	(5)	(1)	(3,167)	(3,516)
31 грудня 2021 року	165	59,016	14,143	16,976	1,048	7,346	17,739	116,433
Накопичений знос								
1 січня 2020 року	-	21,752	2,789	6,756	2,431	2,488	2,835	39,051
Амортизаційні відрахування	-	1,534	2,658	2,570	98	1,197	3,876	11,933
Переміщення	-	-	-	(446)	(1,863)	2,309	-	-
Вибуття	-	(566)	-	(77)	(2)	(21)	(2,095)	(2,761)
31 грудня 2020 року	-	22,720	5,447	8,803	664	5,973	4,616	48,223
Амортизаційні віdraхування	-	1,525	2,760	2,348	89	1,279	3,726	11,727
Вибуття	-	(136)	-	(90)	(5)	(1)	(1,288)	(1,520)
31 грудня 2021 року	-	24,109	8,207	11,061	748	7,251	7,054	58,430
Балансова вартість								
31 грудня 2020 року	165	36,431	8,291	5,446	285	171	9,260	60,049
31 грудня 2021 року	165	34,907	5,936	5,915	300	95	10,685	58,003

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

13. Нематеріальні активи

У тисячах гривень	<i>Програмне забезпечення та ліцензії</i>
Первісна вартість	
1 січня 2020 року	24,668
Надходження	5,211
Вибуття	-
31 грудня 2020 року	29,879
Надходження	15,654
Вибуття	(4,146)
31 грудня 2021 року	41,387
Накопичена амортизація	
1 січня 2020 року	12,682
Амортизаційні відрахування	4,573
Вибуття	-
31 грудня 2020 року	17,255
Амортизаційні відрахування	4,546
Вибуття	(4,146)
31 грудня 2021 року	17,655
Балансова вартість	
31 грудня 2020 року	12,624
31 грудня 2021 року	23,732

14. Інші активи

У тисячах гривень	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Інші нефінансові активи		
Інші передоплати	4,859	3,258
Матеріали	345	550
Витрати майбутніх періодів	258	290
Передоплата з інших податків, крім податку на прибуток	15	31
Інші нефінансові активи	24	23
Всього інші нефінансові активи	5,501	4,152
Всього інші фінансові активи	127	891
Всього інші активи	5,628	5,043

Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року всі інші активи були включені до складу оборотних активів.

15. Поточне зобов'язання з податку на прибуток та податок на дохід за договорами страхування

Станом на 31 грудня 2021 року Компанія має зобов'язання зі сплати податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування за результатами діяльності у 2021 фінансовому році у розмірі 11,862 тисячі гривень (на 31 грудня 2020 року – у розмірі 8,588 тисяч гривень).

Поточне зобов'язання з податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування включено до поточних зобов'язань станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року.

16. Суми, що підлягають сплаті перестраховикам

Компанія здійснює перестрахові операції, переважно з перестраховиками-нерезидентами, які характеризуються високим рейтингом фінансової надійності.

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

Нижче поданий аналіз сум, що підлягають сплаті перестраховикам, за строком погашення:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
До запитання та до 1 року	70,275	50,649
Всього сум, що підлягають сплаті перестраховикам	70,275	50,649

Аналіз сум, що підлягають сплаті перестраховикам, за валютами поданий у Примітці 27.

Інформацію щодо залишків за операціями з пов'язаними сторонами подано в Примітці 32.

17. Суми, що підлягають сплаті страховим агентам та власникам страхових полісів

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
<i>Фінансова кредиторська заборгованість за страховую діяльністю:</i>		
Комісії до сплати страховим агентам	32,853	40,553
Страхові відшкодування до виплати	38	-
Всього фінансової кредиторської заборгованості за страховуою діяльністю	32,891	40,553
<i>Нефінансова кредиторська заборгованість за страховую діяльністю:</i>		
Аванси, отримані від страхувальників	26,875	22,763
Всього нефінансової кредиторської заборгованості за страховую діяльністю	26,875	22,763
Всього сум, що підлягають сплаті страховим агентам та власникам страхових полісів	59,766	63,316

Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року вся кредиторська заборгованість перед агентами та власниками страхових полісів віднесена до категорії поточних зобов'язань.

18. Зобов'язання з оренди

Компанія станом на звітну дату визнала зобов'язання з оренди наступним чином:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Короткострокові зобов'язання з оренди	3,877	3,495
Довгострокові зобов'язання з оренди	7,161	6,338
Всього зобов'язань з оренди	11,038	9,833

Загальна сума грошових платежів за орендою у 2021 році склала 4,602 тисячі гривень з врахуванням процентних витрат за зобов'язаннями з оренди (у 2020 році – 4,461 тисяча гривень).

Процентні витрати за зобов'язаннями з оренди, включені до фінансових витрат у 2021 році, склали 1,112 тисяч гривень (в 2020 році – 1,031 тисяча гривень).

Договори оренди не передбачають жодних ковенантів, окрім забезпечення виконання зобов'язань за орендованими активами, які належать орендодавцю.

У таблиці нижче представлено аналіз зобов'язань за фінансовою діяльністю та змін у сумі зобов'язань за фінансовою діяльністю Компанії за кожен представлений у звітності період. Сплата основної суми зобов'язання з оренди представлена у звіті про рух грошових коштів у складі грошових потоків від фінансової діяльності, сплата відсотків – у складі грошових потоків від операційної діяльності.

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

Рух зобов'язань з оренди протягом 2021 року та 2020 року:

У тисячах гривень	2021 рік	2020 рік
Зобов'язання за фінансовою діяльністю на 1 січня	9,833	8,142
Грошові потоки	(4,602)	(4,461)
Нараховані проценти	1,112	1,031
Укладання нових договорів оренди	3,967	6,897
Розірвання договорів оренди	(1,285)	(6,270)
Переоцінка зобов'язань з оренди, пов'язана з модифікацією оренди та зміною інших умов	2,013	4,494
Зобов'язання за фінансовою діяльністю на 31 грудня	11,038	9,833

У таблиці далі показані зобов'язання з оренди за строком погашення, що залишився. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами (до вирахування майбутніх фінансових витрат). Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображеніх у звіті про фінансовий стан, оскільки суми у звіті про фінансовий стан базуються на дисконтованих грошових потоках.

Якщо сума, що підлягає виплаті, не є фіксованою, сума в таблиці визначається виходячи з умов, існуючих станом на кінець звітного періоду. Валютні виплати перераховуються із використанням обмінного курсу спот станом на кінець звітного періоду.

Далі подано порівняльний аналіз зобов'язань з оренди станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року за строками погашення на основі недисконтованих грошових потоків:

У тисячах гривень	Всього майбутніх платежів, включаючи майбутні виплати основної суми та процентів	
	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
До запитання та до 1 місяця	426	350
Від 1 до 3 місяців	852	700
Від 3 до 12 місяців	3,835	3,148
Від 12 місяців до 5 років	8,315	6,982
Всього майбутніх платежів	13,428	11,180

Аналіз зобов'язання з оренди за валютами поданий у Примітці 27.

19. Забезпечення та інші зобов'язання

У тисячах гривень	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
<i>Інші фінансові зобов'язання</i>		
Нарахування за іншими витратами і платежами	3,502	3,078
Нарахована заробітна плата	3,089	2,781
Інші поточні зобов'язання	1,415	335
Всього інших фінансових зобов'язань	8,006	6,194
<i>Інші нефінансові зобов'язання</i>		
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	12,583	8,836
Забезпечення під інші виплати працівникам	6,735	8,376
Забезпечення під виплати керівництву на основі акцій	2,679	-
Зобов'язання за податками, крім податку на прибуток	625	515
Всього інших нефінансових зобов'язань	22,622	17,727
Всього забезпечень та інших зобов'язань	30,628	23,921

Забезпечення інших виплат персоналу станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року представляють собою переважно забезпечення на виплату премій персоналу.

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

Керівництво очікує, що вся сума забезпечень, окрім забезпечень під виплати керівництву на основі акцій, сформованих станом на 31 грудня 2021 року, буде використана до кінця 2022 року. Забезпечення під виплати керівництву на основі акцій очікується до використання у 2026 році.

Інформацію щодо залишків за операціями з пов'язаними сторонами подано в Примітці 32.

Інформацію щодо валютного ризику та ризику ліквідності подано в Примітці 27.

Станом на 31 грудня 2021 року всі забезпечення та інші зобов'язання Компанії є поточними зобов'язаннями, окрім забезпечень під виплати керівництву на основі акцій, які є непоточними. Станом на 31 грудня 2020 року всі забезпечення та інші зобов'язання Компанії є поточними зобов'язаннями.

У сумі забезпечень протягом 2020-2021 років відбулись наступні зміни:

У тисячах гривень	Забезпечення на виплату відпусток працівникам	Забезпечення під інші виплати працівникам	Забезпечення під виплати керівництву на основі акцій	Всього
Балансова вартість на 31 грудня 2019 року	7,848	6,558	-	14,406
Відрахування до резерву, віднесені на прибуток або збиток	4,887	8,376	-	13,263
Використання/сторнування резерву	(3,899)	(6,558)	-	(10,457)
Балансова вартість на 31 грудня 2020 року	8,836	8,376	-	17,212
Відрахування до резерву, віднесені на прибуток або збиток	7,650	6,735	2,679	17,064
Використання/сторнування резерву	(3,903)	(8,376)	-	(12,279)
Балансова вартість на 31 грудня 2021 року	12,583	6,735	2,679	21,997

Виплати на основі акцій. У лютому 2021 року Наглядова рада Компанії ухвалила рішення про надання винагород вищому управлінському персоналу за планом компенсаційних виплат на основі акцій. План компенсаційних виплат на основі акцій призначений для надання винагород управлінському персоналу за довгостроковою програмою заохочень, щоб приносити прибуток акціонерам у довгостроковій перспективі. Усі винагороди надаються за умови завершення працівниками періоду надання відповідних послуг (набуття права на винагороди), який складає п'ять років. Винагороди, набуття права на які не відбулося, підлягають анулюванню в момент припинення трудових відносин.

Виплати на основі акцій надаються за ціною виконання, яка дорівнює нулю. План надає управлінському персоналу право на грошові виплати після п'яти років роботи в Компанії. Сума до виплати визначатиметься на основі ціни акцій Fairfax Financial Holdings Limited (Канада) станом на кінець періоду набуття права (25 лютого 2026 року). Fairfax Financial Holdings Limited здійснює фактичний контроль Компанії.

Право на участь у плані надається на розсуд Наглядової ради, і жодна посадова особа не має договірного права брати участь у плані чи отримувати будь-які гарантовані виплати.

Протягом періоду, що закінчився 31 грудня 2021 року, Компанія мала наступну схему виплат на основі акцій:

Схема	План компенсаційних виплат на основі акцій
Характер схеми	Фантомні акції
Період набуття права	Набуття права на всі винагороди настає за період п'яти років
Класифікація за МСФЗ 2	Розрахунок грошовими коштами

План компенсаційних виплат на основі акцій був класифікований як виплати на основі акцій із розрахунком грошовими коштами, оскільки преміальні виплати будуть реалізовані Компанією за

рахунок надання грошових коштів працівникам, і Компанія має зобов'язання розрахуватися за операцією, виплата за якою здійснюється на основі акцій із використанням грошових коштів.

Протягом попередніх років винагороди не надавались, і станом на 31 грудня 2021 року не було набуто права на жодну винагороду.

У звіті про фінансовий стан були визнані наступні зобов'язання, що стосуються зобов'язань Компанії з виплат на основі акцій, розрахунки за якими здійснюються грошовими коштами:

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
У тисячах гривень		
Зобов'язання з виплат на основі акцій		
Загальна балансова вартість зобов'язання з виплат на основі акцій,		
розрахунки за якими здійснюються грошовими коштами	2,679	-
Поточна частина зобов'язання з виплат на основі акцій	-	-
Довгострокова частина зобов'язання з виплат на основі акцій	2,679	-

Нижче показано загальну суму витрат, що виникають внаслідок операцій, виплати за якими здійснюються на основі акцій, визнаних протягом періоду у складі адміністративних та інших операційних витрат у звіті про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід (див. Примітку 25):

	2021 рік	2020 рік
Схеми виплат, розрахунки за якими здійснюються грошовими коштами	2,679	-
Всього витрат	2,679	-

20. Страхові резерви та частка перестраховиків у страхових резервах

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
У тисячах гривень		
Загальні суми		
Резерв незароблених премій	581,759	486,541
Резерви на покриття збитків	159,790	132,660
Всього страхових резервів, валова сума	741,549	619,201
Частка перестраховиків		
Резерв незароблених премій	(79,222)	(65,462)
Резерви на покриття збитків	(45,834)	(35,238)
Всього частка перестраховиків у страхових резервах	(125,056)	(100,700)
Чисті суми		
Резерв незароблених премій	502,537	421,079
Резерви на покриття збитків	113,956	97,422
Всього страхових резервів, чиста сума	616,493	518,501

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

У сумах страхових резервів відбулися наступні зміни:

<u>У тисячах гривень</u>	Загальна сума	Частка перестра- ховників в резервах	Чиста сума
Резерв незароблених премій на 1 січня 2020 року	454,680	(65,495)	389,185
Страхові премії підписані	953,829	(140,645)	813,184
Премії зароблені	(921,968)	140,677	(781,291)
Резерв незароблених премій на 31 грудня 2020 року	486,541	(65,462)	421,079
Страхові премії підписані	1,242,697	(192,980)	1,049,717
Премії зароблені	(1,147,479)	179,220	(968,258)
Резерв незароблених премій на 31 грудня 2021 року	581,759	(79,222)	502,537
Резерви на покриття збитків на 1 січня 2020 року	143,629	(45,338)	98,291
Понесені збитки на страхові відшкодування	317,323	(14,889)	302,434
Страхові відшкодування виплачені	(328,292)	24,989	(303,303)
Резерви на покриття збитків на 31 грудня 2020 року	132,660	(35,238)	97,422
Понесені збитки на страхові відшкодування	437,279	(16,644)	420,635
Страхові відшкодування виплачені	(410,149)	6,048	(404,101)
Резерви на покриття збитків на 31 грудня 2021 року	159,790	(45,834)	113,956
Всього страхових резервів на 1 січня 2020 року	598,309	(110,833)	487,476
Зміни за період	20,892	10,133	31,025
Всього страхових резервів на 31 грудня 2020 року	619,201	(100,700)	518,501
Зміни за період	122,348	(24,356)	97,992
Всього страхових резервів на 31 грудня 2021 року	741,549	(125,056)	616,493

Інформацію щодо залишків за операціями з пов'язаними сторонами подано в Примітці 32.

Станом на 31 грудня 2021 року усі страхові резерви класифіковані як поточні зобов'язання та активи відповідно, крім частини резерву незароблених премій у сумі 1,997 тисяч гривень та частини частки перестраховиків у резерві незароблених премій у сумі 462 тисячі гривень, які є довгостроковими.

Станом на 31 грудня 2020 року усі страхові резерви класифіковані як поточні зобов'язання та активи відповідно, крім частини резерву незароблених премій у сумі 2,441 тисяча гривень та частини частки перестраховиків у резерві незароблених премій у сумі 769 тисяч гривень, які є довгостроковими.

Далі подано аналіз резерву незароблених премій станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року за строками погашення:

<u>У тисячах гривень</u>	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
До 1 місяця	97,641	73,713
Від 1 до 3 місяців	155,629	133,524
Від 3 до 12 місяців	326,492	276,863
Від 12 місяців до 5 років	1,997	2,441
Всього	581,759	486,541

21. Зареєстрований капітал

Номінальна зареєстрована сума акціонерного капіталу Компанії станом на 31 грудня 2021 року складає 192,700 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 192,700 тисяч гривень). Протягом 2021 року змін у складі акціонерів не відбувалось.

Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року усі акції Компанії, які знаходяться в обігу, були ухвалені, випущені та повністю сплачені.

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»**Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року**

Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року усі акції Компанії мають номінальну вартість 1 гривня за 1 акцію. Кожна акція має один голос при голосуванні.

Акціонери Компанії станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року представлені у наступній таблиці:

<i>У гривнях, крім частки участі</i>	Частка участі, %	Номінальна вартість
Акціонери		
ТОВ ЕФ.-ЕФ.-ЕЙЧ. ЮКРЕЙН ХОЛДІНГЗ (Україна)	100.00	192,699,998
11083945 Canada Inc. (Канада)	0.00	1
11083961 Canada Inc. (Канада)	0.00	1
Всього зареєстрованого капіталу	100.00	192,700,000

Протягом 2021 і 2020 років Компанія не оголошувала і не виплачувала дивіденди.

У 2020 році Правління Компанії прийняло рішення перенести емісійний дохід у сумі 211,427 тисяч гривень до нерозподіленого прибутку. Відповідна рекласифікація була відображенна у складі інших змін в капіталі у звіті про зміни в капіталі.

22. Аналіз страхових премій, виплат та витрат

Аналіз премій, виплат та витрат за видами діяльності за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, представлений нижче:

У тисячах гривень	КАСКО	ОСЦПВ	Страхування майна	Страхування від нещасних випадків	Добровільне медичне страхування	Авіа- страхування	Інше	Зелена карта	Всього
Премії підписані, загальна сума	540,995	94,056	117,953	141,144	143,184	178,081	27,284	-	1,242,697
у тому числі:									
- пряме страхування	540,108	94,056	116,657	141,104	143,184	178,020	27,212	-	1,240,341
- вхідне перестрахування	887	-	1,296	40	-	61	72	-	2,356
Зміна резерву незароблених премій, загальна сума	(44,264)	(9,320)	(10,175)	10,981	(32,849)	(13,530)	3,939	-	(95,218)
Премії зароблені, загальна сума	496,731	84,736	107,778	152,125	110,335	164,551	31,223	-	1,147,479
Премії, передані у перестрахування	(8,591)	-	(26,971)	(203)	-	(144,353)	(12,842)	(20)	(192,980)
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	(27)	-	845	-	-	13,461	(519)	-	13,760
Чисті зароблені страхові премії	488,113	84,736	81,652	151,922	110,335	33,659	17,862	(20)	968,259
Збитки відшкодовані	(216,347)	(43,233)	(10,752)	(31,586)	(61,009)	-	(3,980)	(11,196)	(378,103)
Витрати на врегулювання збитків	(9,614)	(4,947)	(2,392)	(2,058)	(12,295)	(18)	(514)	(208)	(32,046)
Дохід за регресами	32,174	2,082	94	-	-	-	457	-	34,807
Страхові відшкодування, отримані від перестраховиків	1,125	70	650	-	-	-	737	3,466	6,048
Чисті понесені страхові відшкодування	(192,662)	(46,028)	(12,400)	(33,644)	(73,304)	(18)	(3,300)	(7,938)	(369,294)
Зміни в резервах на покриття збитків, загальна сума	(21,387)	650	(1,364)	(1,855)	1,894	(6,165)	984	113	(27,130)
Зміна частки перестраховиків у резервах на покриття збитків	29	(92)	-	-	-	5,814	(311)	5,156	10,596
Чиста зміна у резерві на покриття збитків	(21,358)	558	(1,364)	(1,855)	1,894	(351)	673	5,269	(16,534)
Чиста сума понесених витрат на страхові відшкодування	(214,020)	(45,470)	(13,764)	(35,499)	(71,410)	(369)	(2,677)	(2,669)	(385,828)
Аквізиційні витрати понесені впродовж року	(207,999)	(19,597)	(46,344)	(70,895)	(23,317)	(16,044)	(3,717)	-	(387,913)
Зміна відстрочених аквізиційних витрат	13,070	2,327	3,758	(7,929)	3,296	(807)	(768)	-	12,947
Аквізиційні витрати	(194,929)	(17,270)	(42,586)	(78,824)	(20,021)	(16,851)	(4,485)	-	(374,966)
Інші витрати страхової діяльності	(2)	(3,972)	(1,688)	(16)	(10)	(1,947)	(1,363)	(3)	(9,001)
Результат від страхової діяльності до вирахування інших витрат на збитки, адміністративні та інших операційних витрат на страхову діяльність	79,162	18,024	23,614	37,583	18,894	14,492	9,387	(2,692)	198,464

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

Аналіз премій, виплат та витрат за видами діяльності за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року, представлений нижче:

У тисячах гривень	КАСКО	ОСЦПВ	Страхування майна	Страхування від нещасних випадків	Добровільне медичне страхування	Авіа-страхування	Інше	Зелена карта	Всього
Премії підписані, загальна сума	447,690	76,972	86,177	76,903	105,939	131,070	29,078	-	953,829
у тому числі:									
- пряме страхування	446,722	76,972	85,573	76,845	105,939	131,070	29,040	-	952,161
- вхідне перестрахування	968	-	604	58	-	-	38	-	1,668
Зміна резерву незароблених премій, загальна сума	(49,582)	(3,092)	8,635	25,515	2,044	(13,226)	(2,155)	-	(31,861)
Премії зароблені, загальна сума	398,108	73,880	94,812	102,418	107,983	117,844	26,923	-	921,968
Премії, передані у перестрахування	(6,140)	-	(16,532)	(262)	-	(105,377)	(12,319)	(15)	(140,645)
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	(119)	-	(13,865)	(3)	-	11,903	2,052	-	(32)
Чисті зароблені страхові премії	391,849	73,880	64,415	102,153	107,983	24,370	16,656	(15)	781,291
Збитки відшкодовані	(158,712)	(33,047)	(20,646)	(20,539)	(55,572)	(559)	(8,839)	(457)	(298,371)
Витрати на врегулювання збитків	(7,819)	(5,134)	(1,837)	(3,307)	(10,797)	(24)	(770)	(233)	(29,921)
Дохід за регресами	15,593	818	180	-	-	-	(3)	-	16,588
Страхові відшкодування, отримані від перестраховиків	5,605	1	10,467	-	-	489	8,571	(144)	24,989
Чисті понесені страхові відшкодування	(145,333)	(37,362)	(11,836)	(23,846)	(66,369)	(94)	(1,041)	(834)	(286,715)
Зміни в резервах на покриття збитків, загальна сума	8,026	(4,084)	18,578	3,471	(1,610)	(9,046)	5,755	(10,121)	10,969
Зміна частки перестраховиків у резервах на покриття збитків	(5,987)	(103)	(17,054)	-	-	9,123	(2,911)	6,832	(10,100)
Чиста зміна у резерві на покриття збитків	2,039	(4,187)	1,524	3,471	(1,610)	77	2,844	(3,289)	869
Чиста сума понесених витрат на страхові відшкодування	(143,294)	(41,549)	(10,312)	(20,375)	(67,979)	(17)	1,803	(4,123)	(285,846)
Аквізиційні витрати понесені впродовж року	(174,658)	(16,244)	(34,461)	(37,068)	(19,645)	(12,271)	(4,786)	-	(299,133)
Зміна відстрочених аквізиційних витрат	12,906	444	2,651	(19,429)	(2,551)	1,786	(3)	-	(4,196)
Аквізиційні витрати	(161,752)	(15,800)	(31,810)	(56,497)	(22,196)	(10,485)	(4,789)	-	(303,329)
Інші витрати страхової діяльності	(11)	(3,416)	(2,000)	(9)	-	(1,342)	(1,865)	(2)	(8,645)
Результат від страхової діяльності до вирахування інших витрат на збут, адміністративних та інших операційних витрат на страхову діяльність	86,792	13,115	20,293	25,272	17,808	12,526	11,805	(4,140)	183,471

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

23. Аквізиційні витрати

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Відстрочені аквізиційні витрати на 1 січня року	149,754	153,950
Витрати, понесені впродовж року	387,913	299,133
Витрати, амортизація яких відноситься на прибуток чи збиток	(374,966)	(303,329)
Відстрочені аквізиційні витрати на 31 грудня	162,701	149,754

Аквізиційні витрати включають переважно комісії, виплачені агентам та брокерам.

Станом на 31 грудня 2021 року відстрочені аквізиційні витрати класифіковані як поточні активи, крім частини у сумі 1,335 тисяч гривень, яка є довгостроковою. Станом на 31 грудня 2020 року відстрочені аквізиційні витрати класифіковані як поточні активи, крім частини у сумі 1,010 тисяч гривень, яка є довгостроковою.

24. Інвестиційні доходи та інвестиційні витрати

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Процентні доходи за банківськими депозитами і грошовими коштами та іх еквівалентами	28,267	41,592
Процентні доходи за інвестиціями у боргові цінні папери	7,496	4,247
Інвестиційний дохід від МТСБУ	3,453	2,797
Інший інвестиційний дохід	957	860
Всього інвестиційних доходів	40,173	49,496
Інвестиційні витрати	(5,210)	(2,309)
Всього чистих інвестиційних доходів	34,963	47,187

25. Адміністративні та інші операційні витрати

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Витрати на оплату праці	60,178	49,606
Витрати на комерційне представництво (регіональні агенції)	25,273	24,257
Знос та амортизація	15,336	15,154
Відрахування на соціальні заходи	8,655	6,246
ІТ витрати	7,719	7,961
Професійні послуги	6,769	7,188
Витрати на утримання та обслуговування приміщень	6,734	6,652
Інформаційно-маркетингові послуги	3,933	4,712
Витрати, пов'язані з виплатами на основі акцій	2,679	-
Винагорода Наглядової ради	2,250	2,272
Витрати на відрядження	762	590
Витрати на оренду	200	516
Штрафні санкції	110	350
Інше	4,504	7,782
Всього адміністративних та інших операційних витрат	145,102	133,286

Інформацію щодо операцій із пов'язаними сторонами надано в Примітці 32.

Витрати, які стосуються короткострокової оренди та оренди активів з низькою вартістю, включаються до адміністративних та інших операційних витрат.

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

26. Витрати з податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування

Витрати з податку на прибуток складаються з таких компонентів:

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Поточний податок	9,682	15,424
Відстрочений податок	(482)	-
Витрати з податку на прибуток за рік	9,200	15,424
Нараховані витрати з податку на дохід за договорами страхування	33,092	25,616
Зміна балансу капіталізованого податку на дохід за договорами страхування	(1,873)	(1,080)
Всього податку на дохід за договорами страхування	31,219	24,536

Зобов'язання за сплатою поточного податку на прибуток включене до складу поточних зобов'язань станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року.

Податок на прибуток визначається згідно з діючим законодавством України, а саме – згідно з Податковим кодексом України:

- Об'єктом оподаткування податком на прибуток підприємств є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень Податкового кодексу України;
- Об'єктом оподаткування податком на дохід за договорами страхування є сума страхових платежів, страхових внесків, страхових премій, нарахованих за договорами страхування.

Таким чином, у 2020-2021 роках Компанія сплачувала податок на прибуток на загальних підставах за ставкою 18% від фінансового результату до оподаткування, визначеного у цій фінансовій звітності та відкоригованого на податкові різниці.

Крім того, Компанія сплачувала податок на дохід за ставкою 3% від суми страхових премій, нарахованих за договорами страхування.

Звірка очікуваних та фактичних податкових витрат представлена нижче:

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Прибуток до оподаткування	84,201	112,037
Нараховані витрати з податку на дохід за договорами страхування	(33,092)	(25,616)
Прибуток до оподаткування податком на прибуток	51,109	86,421
Теоретична сума податку на прибуток за встановленою законом ставкою податку 18% (у 2020 році – 18%)	9,200	15,556
Податковий ефект статей, які не враховуються для цілей оподаткування:		
– витрати, що не включаються до валових витрат	-	425
Використання раніше невизнаних перенесених податкових збитків	-	(557)
Витрати з податку на прибуток за рік	9,200	15,424
Податок на дохід за договорами страхування	31,219	24,536
Всього витрат з податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування	40,419	39,960

Через відмінності між МСФЗ та правилами оподаткування в Україні у Компанії можуть виникати певні постійні податкові різниці внаслідок того, що певні витрати не враховуються для цілей оподаткування, а також певні тимчасові різниці між балансовою вартістю деяких активів та зобов'язань для цілей фінансової звітності та їхньою податковою базою.

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

У зв'язку з цим у Компанії також виникають певні тимчасові різниці, насамперед, щодо створення забезпечень під майбутні витрати.

	1 січня 2020 року	Віднесено на прибуток або збиток	31 грудня 2020 року	Віднесено на прибуток або збиток	31 грудня 2021 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування					
Забезпечення та інші зобов'язання	-	-	-	482	482
Відстрочений податковий актив	-	-	-	482	482

Станом на 31 грудня 2021 року актив із відстроченого податку на прибуток був включений до складу необоротних активів. Станом на 31 грудня 2020 року у Компанії відсутні відстрочені податкові активи чи зобов'язання, так як податковий ефект тимчасових різниць є несуттєвим. Керівництво очікує, що відстрочений податковий актив станом на 31 грудня 2021 року буде повністю реалізований до кінця 2026 року.

27. Управління фінансовими та страховими ризиками

Функція управління ризиками в Компанії здійснюється стосовно фінансових ризиків, а також операційних, страхових та юридичних ризиків. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик процентної ставки та ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності. Управління операційними та юридичними ризиками спрямоване на забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики для скорочення цих ризиків до мінімуму.

Кредитний ризик. Компанія нарахується на кредитний ризик, який визначається як ризик повного або часткового невиконання контрагентом зобов'язань за договором, що призводить до фінансових збитків Компанії. Основні статті, у зв'язку з якими у Компанії виникає кредитний ризик, - це грошові кошти та їх еквіваленти, депозити в банках та дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховою діяльністю та перестрахуванням, інвестиції у боргові цінні папери.

Управління кредитним ризиком. Кредитний ризик – це суттєвий ризик для бізнесу Компанії, отже, керівництво приділяє особливу увагу управлінню кредитним ризиком.

Оцінювання кредитного ризику для управління ризиками – це складний процес, який потребує використання моделей, оскільки ризик змінюється залежно від ринкових умов, очікуваних грошових потоків і з плином часу. Оцінювання кредитного ризику за портфелем активів вимагає додаткового оцінювання ймовірності настання дефолту, відповідних коефіцієнтів збитковості й кореляції дефолтів між контрагентами. Значна концентрація кредитного ризику обмежується розміщенням грошових коштів та їх еквівалентів і депозитів у банках, які характеризуються незначним кредитним ризиком, та інвестиціями у державні боргові цінні папери.

Система класифікації кредитного ризику.

Для оцінки кредитного ризику та класифікації фінансових інструментів за сумою кредитного ризику Компанія використовує підхід, заснований на оцінці категорії ризику локальними рейтинговими агентствами, які мають статус уповноважених згідно законодавства України. Перелік уповноважених рейтингових агентств та вся інформація, що є обов'язковою до розкриття публікується на сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Кредитні рейтинги порівнюються за єдиною національною рейтинговою шкалою, яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України №665 від 26 квітня 2007 року, що зазначена нижче:

Рейтинг позичальника інвестиційного рівня

uaAAA	Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaAAA характеризуються найвищою кредитоспроможністю у порівнянні до інших українських позичальників або боргових інструментів
uaAA	Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaAA характеризуються дуже високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами
uaA	Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaA характеризується високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

	інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов
ua BBB	Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом ua BBB характеризується достатньою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов

Рейтинг позичальника спекулятивного рівня

ua BB	Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом ua BB характеризуються кредитоспроможністю, нижче за достатню порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Висока залежність рівня кредитоспроможності від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов
ua B	Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом ua B характеризуються низькою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Дуже висока залежність рівня кредитоспроможності від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов
ua CCC	Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом ua CCC характеризується дуже низькою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Потенційна вірогідність дефолту
ua CC	Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом ua CC характеризуються високою вірогідністю дефолту
ua C	Очікується дефолт за борговими зобов'язаннями позичальника
ua D	Дефолт. Виплати відсотків і основної суми за борговими зобов'язаннями позичальника припинені без досягнення згоди кредиторів щодо реструктуризації заборгованості до настання строку платежу

Такі рейтинги застосовуються до таких фінансових інструментів: грошові кошти та їх еквіваленти, депозити в банках та інвестиції у боргові цінні папери.

Державні облігації України прирівнюються до безризикових цінних паперів, кредитний рейтинг яких встановлений на рівні ua AAA.

Компанія для власного аналізу визначає можливий рівень ймовірності настання дефолту для розрахунку величини резерву під очікувані кредитні збитки. На щомісячній основі Компанія проводить тестування портфеля фінансових інвестицій на предмет дефолту.

У випадку, коли результат тестування має матеріальний вплив на портфель фінансових інвестицій Компанія визнає резерв під знецінення, який зменшує балансову величину фінансового активу. У випадку несуттєвого впливу такий резерв не формується.

Компанія проводить якісний аналіз контрагента для прийняття рішень стосовно розміщення грошових активів. Компанія в основному інвестує у державні цінні папери (облігації внутрішньої державної позики) та розміщує депозити в банках високого інвестиційного рівня (банки що належать державі або міжнародним банківським групам). Для кожного контрагента Компанія встановлює індивідуальні ліміти на суму розміщення грошових активів. Як наслідок, в результаті якісного аналізу та постійного тестування у поданій звітності Компанія не створювала резерв на покриття збитків від знецінення активів в разі можливого невиконання контрагентом зобов'язань за договором.

Компанія вважає, що у разі наявності у банківської установи кредитного рейтингу не нижче ніж ua AAA, який затверджено рейтинговим агентством, вплив кредитного ризику, який може привести до знецінення коштів майже відсутній.

Компанія визначає актив таким, що має ознаки значного збільшення кредитного ризику, коли погашення за фінансовим інструментом прострочене більше, ніж на 30 днів.

Компанія визначає дефолт як ситуацію, коли виконується один або декілька із зазначених критеріїв:

- Наявна прострочена заборгованість більш ніж на 90 днів;
- Присвоєння рейтингу ua D;

- Переконливі докази погіршення платіжної дисципліни, тобто будь-які фактори, що можуть вплинути на можливість клієнта виконувати зобов'язання перед Компанією згідно з договором.

Максимальний рівень кредитного ризику Компанії, в цілому, відображається у балансовій вартості фінансових і страхових активів у звіті про фінансовий стан.

Компанія не видає фінансових гарантій та не має зобов'язань з кредитування.

Ринковий ризик. Компанія наражається на ринкові ризики. Ринкові ризики пов'язані з відкритими позиціями за (а) валютами та (б) процентними ставками, які великою мірою залежать від загальних та специфічних ринкових змін. Керівництво встановлює ліміти сум ризику, що може бути прийнятий Компанією, та щоденно контролює їх дотримання. Проте застосування такого підходу не запобігає виникненню збитків за межами цих лімітів у випадку більш суттєвих ринкових змін.

Валютний ризик. Валютний ризик – це ризик того, що вартість фінансових інструментів буде коливатися внаслідок зміни курсів обміну валют.

У поданій нижче таблиці наведений аналіз валютного ризику Компанії станом на 31 грудня 2021 року:

У тисячах гривень	Грині	Долари США	Євро	Всього
Грошові кошти та їх еквіваленти	78,664	9,805	6,057	94,526
Депозити в банках	428,668	67,155	-	495,823
Інвестиції у боргові цінні папери	57,233	46,575	-	103,808
Дебіторська заборгованість, в тому числі за страхововою діяльністю	172,234	56,462	33	228,729
Фінансові активи, доступні для продажу	715	-	-	715
Інші фінансові активи	127	-	-	127
Всього монетарних фінансових та страхових активів	737,641	179,997	6,090	923,728
Суми, що підлягають сплаті перестраховикам	11,054	59,221	-	70,275
Комісії до сплати страховим агентам	32,853	-	-	32,853
Зобов'язання з оренди	11,038	-	-	11,038
Інші фінансові зобов'язання	7,477	342	187	8,006
Всього монетарних фінансових та страхових зобов'язань	62,422	59,563	187	122,172
Чиста балансова позиція	675,219	120,434	5,903	801,556

У поданій нижче таблиці наведений аналіз валютного ризику Компанії станом на 31 грудня 2020 року:

У тисячах гривень	Грині	Долари США	Євро	Всього
Грошові кошти та їх еквіваленти	73,171	288	503	73,962
Депозити в банках	375,137	81,290	-	456,427
Інвестиції у боргові цінні папери	44,262	21,479	-	65,741
Дебіторська заборгованість, в тому числі за страхововою діяльністю	140,865	40,080	940	181,885
Фінансові активи, доступні для продажу	715	-	-	715
Інші фінансові активи	891	-	-	891
Всього монетарних фінансових та страхових активів	635,041	143,137	1,443	779,621
Суми, що підлягають сплаті перестраховикам	9,062	41,587	-	50,649
Комісії до сплати страховим агентам	40,553	-	-	40,553
Зобов'язання з оренди	9,833	-	-	9,833
Інші фінансові зобов'язання	5,636	-	558	6,194
Всього монетарних фінансових та страхових зобов'язань	65,084	41,587	558	107,229
Чиста балансова позиція	569,957	101,550	885	672,392

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

Нижче в таблиці наведено аналіз чутливості прибутку або збитку та капіталу до обґрунтовано можливих змін курсів обміну на звітну дату при незмінності всіх інших змінних:

У тисячах гривень	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
	Вплив на прибуток або збиток та капітал	Вплив на прибуток або збиток та капітал
Зміцнення долара США на 20%	19,751	16,654
Послаблення долара США на 10%	(9,876)	(8,327)
Зміцнення євро на 20%	968	145
Послаблення євро на 10%	(484)	(73)

Ризик процентної ставки. Компанія наражається на ризик у зв'язку з впливом коливань домінуючих рівнів ринкової процентної ставки на її фінансовий стан та грошові потоки. Процентна маржа може збільшуватися в результаті таких змін, але може також зменшуватися або приносити збитки в разі несподіваних змін. Цей ризик є наявним для державних цінних паперів та вкладень в банках. Компанія не має фінансових зобов'язань (боргових інструментів) чутливих до цього ризику. Керівництво Компанії не встановлює ліміти прийнятного рівня невідповідності процентних ставок, але здійснює моніторинг тренду змін рівнів ринкової процентної ставки.

Нижче в таблиці показані процентні ставки на відповідну звітну дату на підставі звітів, які аналізує ключовий управлінський персонал Компанії. Стосовно цінних паперів, процентні ставки являють собою доходність до погашення, яка базується на ринкових котируваннях станом на звітну дату.

% річних	2021 рік		2020 рік	
	Гривні	Долари США	Гривні	Долари США
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти (депозити короткострокові)	9.0	-	4.25	1.0
Депозити	10.5	2.5	14.0	2.3
Інвестиції у боргові цінні папери	12.99	5.51	11.55	3.8

Позначка «-» у таблиці вище означає, що Компанія не має зазначених активів у відповідній валюті.

Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року зміни ринкових процентних ставок не мали б значного впливу на прибуток або збиток і капітал Компанії.

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – це ризик того, що підприємство зіткнеться з труднощами при виконанні зобов'язань, пов'язаних з фінансовими зобов'язаннями. Компанія щодня стикається з вимогами оплати від постачальників товарів і послуг та заявами страхувальників (вигодонабувачів) за договорами страхування про страхові випадки. Компанія має достатньо коштів для виконання більшості перерахованих вимог. Крім того, надходження грошових коштів, пов'язані з доходом від страхових премій, також є джерелом грошових ресурсів для виконання поточних зобов'язань. Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року всі фінансові зобов'язання Компанії погашаються за вимогою або протягом 1 року після закінчення звітного періоду, окрім зобов'язання з оренди. Аналіз кредиторської заборгованості перед перестраховиками за термінами погашення наведено у Примітці 16. Аналіз зобов'язання з оренди за строками погашення наведено у Примітці 18. Недисконтовані грошові потоки за фінансовими зобов'язаннями згідно з договорами, окрім зобов'язань з оренди, приблизно дорівнюють балансові вартості даних фінансових зобов'язань. Термін погашення дебіторської заборгованості не перевищує одного року. Періоди погашення резерву незароблених премій (та частки перестраховика у резерві незароблених премій) та відстрочених аквізиційних витрат наведено у Примітках 20 і 23 відповідно.

Страховий ризик.

Страховий ризик у межах будь-якого договору страхування – це ймовірність настання страхової події та невизначеність суми відповідного відшкодування. По самій суті договору страхування, цей ризик є випадковим і, внаслідок цього, непередбачуваним.

Для портфеля договорів страхування, де теорія ймовірності використовується для визначення ціни договору та створення резервів, основний ризик, впливу якого зазнає Компанія, полягає в тому, що фактичні виплати перевищать балансову вартість страхових зобов'язань. Це може відбутися в результаті того, що регулярність або розмір виплат будуть вищі, ніж за оціночними даними. Страхові випадки мають випадковий характер, і фактична кількість і сума виплат будуть із року в рік відрізнятися від даних, передбачених страховими моделями.

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

Як показує досвід, чим більший портфель подібних договорів страхування, тим менша відносна мінливість очікуваного результату. Крім того, якщо портфель договорів страхування є більш диверсифікованим, зміни в якій-небудь з його підгруп матимуть менший вплив на портфель у цілому.

Компанія контролює страховий ризик шляхом:

- стратегії андерайтингу та проактивного моніторингу ризику. Компанія встановлює ліміти максимально можливої суми страхових збитків, які вона може відшкодувати, і передає відповідні контрольні повноваження співробітникам з урахуванням їх професійної компетентності. Оцінка потенційних нових продуктів проводиться з метою всебічного аналізу пов'язаних із ними ризиків і виправданості таких ризиків з точки зору майбутніх доходів.
- укладання відповідних договорів перестрахування. Компанія прагне диверсифікувати діяльність з перестрахування, використовуючи як договори облігаторного перестрахування, так і договори фахультативного перестрахування.

Компанія здійснює страхову діяльність виключно в Україні, переважно всі договори страхування укладаються в українських гривнях (окрім договорів з авіастрахування, які укладаються в доларах США). Керівництво аналізує концентрацію страхового ризику за напрямками страхової діяльності (див. Примітку 22).

Аналіз залежності резервів на покриття збитків від використаних припущенів. Для оцінки залежності збитків, які виникли, але не заявлені по видам страхування, за якими резерв розраховується з використанням актуарних методів (див. Примітки 3 і 4) були використані наступні припущення:

- збільшення кожного з коефіцієнтів розвитку збитковості і коефіцієнту очікуваних збитків протягом звітного періоду у середньому на 10% для аналізу впливу інфляції на збитки;
- збільшення курсу іноземних валют на 10% (для таких видів страхування як авіастрахування, зелена карта та туризм) з метою аналізу ефекту від змін оцінок резерву заявлених збитків.

Нижче в таблиці подані результати аналізу залежності резервів на покриття збитків від використаних припущенів (сума резерву збитків, які виникли, але не заявлені, і резерву заявлених збитків без урахування резерву витрат на врегулювання збитків, та зміни в порівнянні з базовим сценарієм) станом на 31 грудня 2021 року і 2020 року:

Резерви на покриття збитків, загальна сума, за вирахуванням резерву на врегулювання збитків, у тисячах гривень	Базовий сценарій		Збільшення коефіцієнтів розвитку збитковості і коефіцієнту очікуваних збитків на 10%	
	Загальна сума	Вплив на загальну суму зобов'язань	Загальна сума	Вплив на загальну суму зобов'язань
31 грудня 2021 року	155,311	10,736	155,311	10,736
31 грудня 2020 року	128,790	10,234	128,790	10,234

Вплив збільшення коефіцієнтів розвитку збитковості та коефіцієнта очікуваних збитків на 10% на чисті страхові зобов'язання дорівнює впливу на загальну суму страхових зобов'язань, оскільки Компанія не оцінює частку перестраховиків в резерві збитків, які виникли, але не заявлені.

Нижче в таблиці подані результати аналізу залежності резервів на покриття збитків, деномінованих в іноземній валюті, від використаних припущенів (сума резерву збитків, які виникли, але не заявлені, і резерву заявлених збитків без урахування резерву витрат на врегулювання збитків, та зміни в порівнянні з базовим сценарієм) станом на 31 грудня 2021 року і 2020 року:

У тисячах гривень	2021 рік		2020 рік	
	Зміна впливу на загальну суму зобов'язань	Вплив на чисті загальну суму зобов'язань	Зміна впливу на загальну суму зобов'язань	Вплив на чисті зобов'язань
Зміна суми збитків	10%	4,637	823	4,084
Зміна курсу іноземних валют	10%	4,637	823	4,075

Компанія прийняла рішення не наводити розкриття щодо розвитку збитковості, оскільки невизначеність щодо суми та строків відшкодувань за страховими договорами, як правило, вирішується протягом одного року.

28. Управління капіталом

Управління капіталом Компанії спрямоване на досягнення наступних цілей: (i) дотримання вимог до капіталу, встановлених страховим регулятором (Національний банк України); і (ii) забезпечення здатності Компанії функціонувати в якості безперервно діючого підприємства. Компанія вважає, що загальна сума капіталу, управління яким здійснюється, дорівнює сумі капіталу, показаного у звіті про фінансовий стан. Станом на кінець кожного звітного періоду Компанія аналізує наявну суму власного капіталу та може її коригувати шляхом виплати дивідендів акціонерам або повернення капіталу акціонерам.

На Компанію поширюються зовнішні вимоги до капіталу. Основні зовнішні вимоги до капіталу - це мінімальна сума статутного капіталу, а також різні нормативи платоспроможності. Відповідно до Закону України «Про страхування» №85/96-вр від 7 березня 1996 року зі змінами та доповненнями, мінімальний розмір статутного капіталу страховика, який займається видами страхування іншими, ніж страхування життя становить еквівалент 1,000 тисяч євро за обмінним курсом валюти України.

Компанія дотримувалась всіх зовнішньо встановлених вимог до капіталу станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року (включаючи вимоги, встановлені Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг у Положенні № 850 про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика).

29. Умовні та інші зобов'язання

Судові процедури. В ході нормального ведення бізнесу Компанія час від часу одержує претензії. Виходячи з власної оцінки та внутрішніх і зовнішніх професійних консультацій, керівництво Компанії вважає, що вони не приведуть до якихось значних збитків понад суму резервів, відображені у цій фінансовій звітності.

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюватися. Відповідні місцеві та центральні органи можуть оскаржувати тлумачення цього законодавства керівництвом Компанії та його застосування до операцій і діяльності Компанії.

Останні події в Україні свідчать про те, податкові органи України можуть займати більш агресивну позицію у своєму тлумаченні законодавства та проведенні податкових перевірок, застосовуючи більш складний підхід. Ці фактори в поєднанні з зусиллями податкових органів, спрямованих на збільшення податкових надходжень у відповідь на зростання бюджетного тиску, можуть привести до збільшення рівня і частоти податкових перевірок. Зокрема, існує ймовірність того, що операції та діяльність, які раніше не оскаржувалися, можуть бути оскаржені. В результаті податкові органи можуть нарахувати істотні додаткові суми податків, штрафів та пені. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може стосуватися довших періодів.

Керівництво Компанії вважає, що станом на звітну дату його тлумачення та дотримання відповідного законодавства є обґрунтованим, та готове відстоювати позицію Компанії з податкових питань, втім не виключено, що податкові органи можуть не погоджуватися з таким тлумаченням.

Трансфертне ціноутворення. У 2021 році набули чинності зміни в українських правилах трансфертного ціноутворення, що стосуються введення трирівневої документації з трансфертного ціноутворення. Разом з тим, вартісні критерії для визнання операцій контролюваними залишаються незмінними. Так, операції вважаються контролюваними для цілей трансфертного ціноутворення, якщо обсяг усіх операцій з одним і тим же контрагентом перевищує 10 мільйонів гривень, за вирахуванням непрямих податків за умови, що загальна сума річного доходу платника податків перевищує 150 мільйонів гривень, за вирахуванням непрямих податків. Кінцевий термін подання звіту про контролювані операції – 1 жовтня року, що настає за звітним.

Підхід Компанії до питань трансфертного ціноутворення заснований на принципах розумності, базується на роз'ясненнях Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), наявних роз'ясненнях від податкових органів України, а також відповідає міжнародній практиці.

З огляду на той факт, що практика застосування правил трансфертного ціноутворення в Україні ще остаточно не сформувалась, а щодо аналізу операцій страхових компаній взагалі відсутня, тлумачення законодавства податковими органами невідоме, практично відсутня судова практика з питань застосування законодавства з трансфертного ціноутворення, та наявний лише обмежений перелік роз'яснень податкових органів з цього питання, вплив оскарження компетентними органами

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

трансфертного ціноутворення Компанії не можна достовірно оцінити. Проте зрештою він може виявитись суттєвим для фінансового стану та/чи операцій Компанії в цілому залежно від того, як податкові органи застосовуватимуть норми законодавства.

30. Справедлива вартість фінансових інструментів

Компанія використовує таку ієрархію для визначення та розкриття справедливої вартості фінансових інструментів методом оцінки:

- Рівень 1: ціни котирувань (без коригувань) на відкритому ринку для ідентичних активів або зобов'язань;
- Рівень 2: справедлива вартість може посилатися на базові дані Рівня 1, але, оскільки відповідний актив або зобов'язання не є ідентичним, потребує додаткових коригувань ціни; і
- Рівень 3: використовує обмежений обсяг або потенційно зовсім не використовує вхідних даних, які базуються на ринкових даних, тому відповідні оцінки в цілому є більш суб'єктивними за характером.

У наступній таблиці наведено аналіз фінансових інструментів за рівнями ієрархії справедливої вартості станом на 31 грудня 2021 року:

У тисячах гривень	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Разом
Активи, оцінені за справедливою вартістю				
Інвестиції у боргові цінні папери	93,808	-	-	93,808
Фінансові активи, доступні для продажу	-	-	715	715
Всього фінансових активів за справедливою вартістю	93,808	-	715	94,523
Інвестиційна нерухомість	-	-	10,368	10,368
Всього нефінансових активів за справедливою вартістю	-	-	10,368	10,368
Всього активів, що оцінюються за справедливою вартістю на періодичній основі	93,808	-	11,083	104,891
Активи, за якими розкривається справедлива вартість				
Інвестиції у боргові цінні папери	-	-	10,000	10,000
Грошові кошти та іх еквіваленти	94,526	-	-	94,526
Депозити в банках	-	-	495,823	495,823
Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховою діяльністю	-	-	228,729	228,729
Інші фінансові активи	-	-	127	127
Загальний обсяг фінансових активів, щодо яких розкривається справедлива вартість	94,526	-	734,679	829,205
Зобов'язання, щодо яких розкривається справедлива вартість				
Суми, що підлягають сплаті перестраховикам	-	-	70,275	70,275
Комісії до сплати страховим агентам	-	-	32,853	32,853
Зобов'язання з оренди	-	-	11,038	11,038
Забезпечення та інші зобов'язання	-	-	8,006	8,006
Всього зобов'язань, щодо яких розкривається справедлива вартість	-	-	122,172	122,172

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

У наступній таблиці наведено аналіз фінансових інструментів за рівнем ієархії справедливої вартості станом на 31 грудня 2020 року:

У тисячах гривень	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Разом
Активи, оцінені за справедливою вартістю				
Інвестиції у боргові цінні папери	55,741	-	-	55,741
Фінансові активи, доступні для продажу	-	-	715	715
Всього фінансових активів за справедливою вартістю	55,741	-	715	56,456
Інвестиційна нерухомість	-	-	11,152	11,152
Всього нефінансових активів за справедливою вартістю	-	-	11,152	11,152
Всього активів, що оцінюються за справедливою вартістю на періодичній основі	55,741	-	11,867	67,608
Активи, за якими розкривається справедлива вартість				
Інвестиції у боргові цінні папери	-	-	10,000	10,000
Грошові кошти та їх еквіваленти	73,962	-	-	73,962
Депозити в банках	-	-	456,427	456,427
Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховую діяльністю	-	-	181,885	181,885
Інші фінансові активи	-	-	891	891
Загальний обсяг фінансових активів, щодо яких розкривається справедлива вартість	73,962	-	649,203	723,165
Зобов'язання, щодо яких розкривається справедлива вартість				
Суми, що підлягають сплаті перестраховикам	-	-	50,649	50,649
Комісії до сплати страховим агентам	-	-	40,553	40,553
Зобов'язання з оренди	-	-	9,833	9,833
Забезпечення та інші зобов'язання	-	-	6,194	6,194
Всього зобов'язань, щодо яких розкривається справедлива вартість	-	-	107,229	107,229

Фінансові інструменти, що відображаються за справедливою вартістю. Далі наводиться опис визначення справедливої вартості фінансових інструментів, які відображаються за справедливою вартістю з використанням методів оцінки. Вони включають оцінку Компанією припущені, які зробить учасник ринку при оцінці інструментів.

Інвестиції у боргові цінні папери (державні облігації України). Інвестиції у державні облігації України, які станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року обліковуються за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі прибутку або збитку, були оцінені з використанням порівняльних даних ринку.

Нефінансові активи, оцінені за справедливою вартістю. Інвестиційна нерухомість оцінюється за ринково-порівняльним та доходічним підходом. За ринково-порівнянним підходом, справедлива вартість нерухомості оцінюється на основі порівнюваних операцій та рекламних оголошень. Ринково-порівняльний підхід базується на принципі заміщення, згідно з яким потенційний покупець не буде платити за майно більше, ніж йому коштуватиме придбання подібного майна. Ці значення коригуються з урахуванням відмінностей у таких ключових атрибуатах, як розмір нерухомості та якість внутрішньої обробки. Найважливішими вхідними даними у цьому підході до оцінки є ціна за квадратний метр.

Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань, що не обліковуються за справедливою вартістю. Для фінансових активів та фінансових зобов'язань, які є ліквідними або мають короткостроковий термін погашення (менше трьох місяців), вважається, що балансова вартість приблизно відповідає їх справедливій вартості. Це припущення також застосовується до

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

депозитів до запитання та поточних рахунків без певного строку погашення. Справедлива вартість боргових інструментів, що не котируються на активному ринку, оцінюється шляхом дисконтування майбутніх грошових потоків із використанням ставок, які в даний час доступні для боргових інструментів з подібними умовами, кредитним ризиком та строками до погашення.

Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року справедлива вартість фінансових інструментів Компанії, які не обліковуються за справедливою вартістю у звіті про фінансовий стан, наближається до їх балансової вартості.

31. Представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки

Для цілей оцінки МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» класифікує фінансові активи на такі категорії: (а) позики та дебіторська заборгованість; (б) фінансові активи, доступні для продажу; (с) фінансові активи, що утримуються до погашення, та (д) фінансові активи, які відображаються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року всі фінансові активи Компанії були включені до категорії «позики та дебіторська заборгованість», за винятком фінансових активів, доступних для продажу та інвестицій в державні облігації України. Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року інвестиції в державні облігації України включені до категорії фінансових активів, які відображаються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року усі фінансові зобов'язання Компанії відображалися за амортизованою вартістю.

32. Операції з пов'язаними сторонами

Сторони зазвичай вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем або якщо одна сторона має можливість контролювати іншу або може мати значний вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових чи операційних рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

У звітному періоді Компанія не проводила операцій з материнською компанією та не мала залишків за ними.

Розкриття інформації щодо операцій із пов'язаними особами за 2021 та 2020 роки подано нижче.

Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року залишки за операціями з пов'язаними сторонами були такими:

У тисячах гривень	31 грудня 2021 року		31 грудня 2020 року	
	Компанії під спільним контролем	Ключовий управлінський персонал	Компанії під спільним контролем	Ключовий управлінський персонал
Активи:				
Страхова та інша дебіторська заборгованість				
- дебіторська заборгованість з перестрахування	359	-	57	-
Частка перестраховиків у резерві незароблених премій	3,634	-	3,444	-
Частка перестраховиків у резервах збитків	1,577	-	92	-
Зобов'язання:				
Суми, що підлягають сплаті перестраховикам	4,358	-	3,301	-
Забезпечення на інші зобов'язання:				
- інші поточні зобов'язання	187	-	-	558
- нарахована заробітна плата	-	427	-	373
- забезпечення під інші виплати працівникам	-	8,475	-	6,600
- забезпечення на виплату відпусток працівникам	-	3,713	-	2,394

ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за 2021 та 2020 роки були наступними:

У тисячах гривень	2021 рік		2020 рік	
	Компанії під спільним контролем	Ключовий управлінський персонал	Компанії під спільним контролем	Ключовий управлінський персонал
Премії підписані, загальна сума	-	171	11	-
Премії, передані у перестрахування	(9,521)	-	(6,212)	-
Страхові відшкодування, отримані від перестраховиків	1,773	-	2,242	-
Страхові відшкодування, загальна сума	(815)	-	(357)	-
Адміністративні та інші операційні витрати	(1,829)	(27,395)	(2,875)	(19,862)
Інші доходи	370	-	394	-

Адміністративні та інші операційні витрати за операціями з основним управлінським персоналом складаються з компенсації основному управлінському персоналу, що включає заробітну плату у розмірі 15,656 тисяч гривень (2020 рік: 9,513 тисяч гривень), короткострокові премії у розмірі 5,796 тисяч гривень (2020 рік: 6,946 тисяч гривень), внески на соціальне страхування у розмірі 1,059 тисяч гривень (2020 рік: 1,131 тисяча гривень), витрати на схеми виплат на основі акцій, розрахунки за якими здійснюються грошовими коштами у розмірі 2,679 тисяч гривень (2020 рік: відсутні) та винагороду Наглядової ради у розмірі 2,205 тисяч гривень (2020 рік: 2,272 тисячі гривень).

33. Події після закінчення звітного періоду

24 лютого 2022 року влада Російської Федерації здійснила неспровокований напад на Україну. Агресія була засуджена світом та призвела до численних заходів проти Російської Федерації та у підтримку України. Хоча вторгнення вважається некоригуючою подією для звітних періодів, які закінчуються 31 грудня 2021 року або раніше, ця війна має широкомасштабний вплив на населення та економіку України, і, відповідно, на бізнес, фінансовий стан та результати діяльності Компанії. Станом на дату цієї фінансової звітності воєнні дії тривають, і доцільно зазначити такі події:

- 24 лютого 2022 року в Україні було введено воєнний стан. У банківській системі введено обмеження на окремі види операцій, включаючи, крім іншого, мораторій на здійснення транскордонних валютних платежів, крім платежів для здійснення критичного імпорту та деяких інших винятків. Попри введені Національним Банком України тимчасові обмеження на перерахування коштів у валуті Компанія зможе здійснити усі належні виплати після скасування таких обмежень, оскільки у її розпоряджені наразі є достатні обсяги коштів.
- Національний банк України (НБУ) прийняв рішення на період дії воєнного стану не застосовувати заходів впливу за порушення строків подання звітності (зокрема фінансової звітності за 2021 рік та проміжної фінансової звітності за 2022 рік, складених на основі таксономії), вимог щодо подання до НБУ документів та інформації, передбачених Положенням про ліцензування та реєстрацію. НБУ також не застосовуватиме до страховиків заходів впливу за порушення обов'язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика.
- Попри переміщення багатьох співробітників вони мають усі можливості, обладнання та доступ для віддаленого виконання своїх обов'язків. За потребою, Компанія забезпечує всі категорії працівників мобільними робочими місцями, мобільним зв'язком, включаючи безлімітний інтернет, тому міграція працівників з технічної точки зору не вплинула на доступність робочих інструментів.
- Ключові працівники забезпечені супутниковим зв'язком. Усі користувачі мігрували для роботи з файлами в хмарні сервіси. Протягом 2022 року Компанія реалізує заплановані та нові заходи щодо підтримки безперервності діяльності та оперативного відновлення роботи в разі виникнення аварійних та катастрофічних ситуацій.
- Завдяки заходам, вжитим Компанією до початку активної фази повномасштабної війни, були максимально збережені активи Компанії, включаючи інвестиції, основні засоби, нематеріальні активи.

- IT-інфраструктура Компанії створена для гібридної моделі та включає в себе розподілену мережу датацентрів територіально розташованих в Києві та Львові, хмарних ресурсів і сервісів (Microsoft Azure). Впроваджений підхід повної віртуалізації рішень, які використовує підприємство у своїй бізнес-діяльності, дозволяє будувати адаптивні схеми розташування систем та сервісів у різних конфігураціях з високим рівнем доступності без прив'язки до фізичного розміщення робочих працівників Компанії.
- З метою забезпечення погашення дебіторської заборгованості страховальників та іншої дебіторської заборгованості, збереження відносин з партнерами та укладення нових договорів в березні 2022 року, Компанією було вжито ряд необхідних заходів. Всім страховальникам були надані канікули на оплату страхових премій на березень місяць, були проведені переговори з ключовим посередниками та партнерами щодо досягнення взаємовигідних умов по наданню страхового покриття та оплаті страхової премії на період дії воєнного стану. Компанією на регулярній основі проводиться активна робота по забезпечення погашення дебіторської заборгованості шляхом прямих перемовин з клієнтами та посередниками, перегляду умов договорів тощо.
- Компанія на постійній основі проводить аналіз активів на знецінення. Об'єкти інвестиційної нерухомості не знаходяться в зоні бойових дій чи тимчасово окупованих територіях. Об'єкти основних засобів, що знаходяться на таких територіях, не мають суттєвої вартості, і їх можлива втрата внаслідок військових дій не матиме жодного впливу на здатність Компанії продовжувати діяльність.
- Більшість фінансових інвестицій (депозити та цінні папери) розміщені в дочірніх банках міжнародних банківських груп і державних банках з достатньо високими рейтингами надійності та державних боргових цінних паперах. На даний момент всі фінансові інвестиції Компанії обслуговуються в повному обсязі. В рамках попереджувальних заходів до початку воєнних дій, Компанія перевела всі інвестиції в державні боргові цінні папери з гривневих у валютні, що дало змогу зберегти їх ліквідність на майбутнє.
- В зв'язку з війною, сума зібраних страхових платежів суттєво знизилась на початку березня 2022 року. Ситуація покращилася під кінець березня та має таку ж тенденцію в квітні і травні 2022 року. Основне зниження активності збору страхових премій припало на регіони, де ведуться активні бойові дії. Безумовно є страховальники, які вирішили зупинити страхове покриття, але більшість продовжили співпрацю, а також з'явилися і нові клієнти. Компанія фактично зупинила надання послуг на тимчасово окупованих територіях, проте забезпечила безперебійне надання послуг на всій іншій території України.
- Договори страхування, укладені Компанією, в основному, не покривають ризики, пов'язані з військовими діями. В Компанії є група договорів страхування, яка покриває військові ризики, проте всі ці договори мають відповідне перестрахування у перестраховиків-нерезидентів. Тому Компанія не очікує суттєвих чистих страхових збитків, пов'язаних з військовими діями.
- Компанія на постійній основі відслідковує впроваджені міжнародні та національні санкції щодо країн-агресорів. Після подій 2014 року Компанія максимально обмежила діяльність з компаніями, пов'язаними з Російською Федерацією, тому ми не очікуємо втрат від впровадження санкцій.
- Війна призвела до значного переміщення громадян України, переважно до сусідніх країн Європейського Союзу та відносно більш безпечних територій України. Мільйони громадян були змушені полишили свої звичайні місця проживання. Така значна та неочікувана міграція спричинила значний тиск суспільства, послуги державних і місцевих органів влади та економічну діяльність.

Війна з Росією та шкода, яка завдається Україні щодня, є значним фактором невизначеності. Станом на дату затвердження цієї фінансової звітності керівництво Компанії не має можливості у повному обсязі оцінити остаточний вплив цього вторгнення в Україну на співробітників, фінансовий стан та результати діяльності Компанії. Компанія також не може прогнозувати тривалість війни, можливість посилення її інтенсивності або вплив міграції на свою діяльність.

Музичко О.В.
Голова правління

Галицька Н.В.
Головний бухгалтер